Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B** **ДИРЕКТИВА 2006/42/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 17 май 2006 година

относно машините и за изменение на Директива 95/16/ЕО (преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 24)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕО) № 596/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година	L 188	14	18.7.2009 г.
►**M2**	Директива 2009/127/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година	L 310	29	25.11.2009 г.
►**M3**	Регламент (ЕС) № 167/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 5 февруари 2013 година	L 60	1	2.3.2013 г.
►**M4**	Директива 2014/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година	L 96	251	29.3.2014 г.
►**M5**	Регламент (ЕС) 2019/1243 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година	L 198	241	25.7.2019 г.

Поправена със:

►**C1** Поправка, ОВ L 119, 7.5.2011 г., стр. 77 (2006/42/ЕО)

▼B

ДИРЕКТИВА 2006/42/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 май 2006 година

относно машините и за изменение на Директива 95/16/ЕО (преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

Член 1

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага по отношение на следните продукти:

а) машини;

б) ►C1 сменяеми съоръжения ◄;

в) защитни елементи;

г) товарозахващащи приспособления;

д) вериги, въжета и ремъци;

е) демонтируеми устройства за механично предаване на движение;

ж) частично окомплектовани машини.

2. От приложното поле на настоящата директива се изключват:

а) защитните елементи, предназначени да бъдат използвани като резервни части за замяна на идентични компоненти и предоставяни от производителя на оригиналната машина;

б) специалното оборудване за панаирни празници и/или атракционни паркове;

в) машините, които специално са проектирани или пуснати в експлоатация с цел използване в ядрената област, неизправността на които може да предизвика изтичане на радиоактивност;

г) оръжията, включително огнестрелните оръжия;

д) следните транспортни средства:

▼M3

— земеделски и горски трактори, с изключение на техниката, монтирана на тези превозни средства,

▼B

— моторните превозни средства и техните ремаркета, обхванати от Директива 70/156/ЕИО на Съвета от 6 февруари 1970 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки по отношение на типовото одобрение на моторните превозни средства и техните ремаркета ([1]), с изключение на машините, монтирани на тези превозни средства,

([1]) ОВ L 42, 23.2.1970 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/28/ЕО на Комисията (ОВ L 65, 7.3.2006 г., стр. 27).

▼B

— превозните средства, обхванати от Директива 2002/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 март 2002 г. относно типовото одобрение на двуколесни и триколесни моторни превозни средства ([1]), с изключение на машините, монтирани на тези превозни средства,

— моторните превозни средства, предназначени изключително за участие в състезания, и

— средствата за транспорт по въздух, вода и по железопътни мрежи, с изключение на машините, монтирани на тези превозни средства,

▼C1

е) морските плавателни съдове и подвижните плаващи съоръжения, както и машините, монтирани на тях;

▼B

ж) машините, които са специално проектирани и изработени за военни или полицейски цели;

з) машините, които са специално проектирани и изработени за използване при научни изследвания за временна употреба в научни лаборатории;

и) асансьорите, използвани като руднично оборудване;

й) машините, предназначени за преместване на актьори по време на художествени представления;

к) изброените по-долу електрически и електронни продукти, доколкото те са обхванати от Директива 73/23/ЕИО на Съвета от 19 февруари 1973 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки, отнасящи се до електрически съоръжения, предназначени за използване при някои ограничения на напрежението ([2]):

— електродомакински уреди за домашна употреба,

— аудио- и видеооборудване,

— компютърно оборудване,

— обикновени канцеларски машини,

— нисковолтово свързващо и контролно оборудване,

— електродвигатели;

л) следното високоволтово електрическо оборудване:

— свързващо и контролно оборудване,

— трансформатори.

([1]) ОВ L 124, 9.5.2002 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2005/30/ЕО на Комисията (ОВ L 106, 27.4.2005 г., стр. 17).

([2]) ОВ L 77, 26.3.1973 г., стр. 29. Директива, изменена с Директива 93/68/ЕИО (ОВ L 220, 30.8.1993 г., стр. 1).

▼B

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива „машина“ означава продуктите, изброени в член 1, параграф 1, букви а)—е).

Прилагат се следните определения:

а) „машина“ означава:

— съвкупност от свързани помежду си части или възли, от които поне една се движи, които са сглобени заедно за осигуряване на определено приложение, като тази съвкупност е оборудвана или е предназначена да бъде оборудвана със задвижваща система, различна от пряко приложената човешка или животинска сила,

— съвкупността, предвидена в първо тире, на която липсват единствено устройствата за свързване към мястото на ползване или за свързване с източниците на енергия и задвижване,

— съвкупността, предвидена в първо или второ тире, готова да бъде монтирана и която може да функционира в това състояние единствено след монтиране на транспортно средство или инсталиране в сграда или конструкция,

— съвкупността от машини, предвидена в първо, второ и в трето тире, или частично окомплектованите машини, предвидени в буква ж), които за да достигнат същия резултат, са разположени и управлявани по такъв начин, че да функционират като едно цяло,

— съвкупност от свързани помежду си части или възли, от които поне една се движи, които са сглобени заедно за осигуряване на повдигане на товари и единствената задвижваща сила на които е пряко прилаганата човешка сила;

б) ►C1 „сменяеми съоръжения“ са ◄ устройство, което след пускането в експлоатация на машина или трактор, е монтирано към тази машина или този трактор от самия оператор с цел промяна на функцията ѝ/му или с цел придобиване на нова функция, доколкото това оборудване не представлява инструмент;

в) „защитен елемент“ е компонент:

— който служи за осигуряване на функция, свързана с безопасността,

— който е пуснат самостоятелно на пазара,

— неизправността и/или лошото функциониране на който поставя в опасност безопасността на хората, и

— който не е необходим за функционирането на машината или който може да бъде заменен с други елементи, позволяващи на машината да функционира.

▼M5

В приложение V има индикативен списък на защитните елементи;

▼B

г) „товарозахващащо приспособление“ е компонент или оборудване, което не е свързано към подемната машина, позволяващо захващането на товара, като се поставя или между машината и товара, или върху самия товар, или е предназначено да бъде съставна част от товара и се пуска самостоятелно на пазара; като товарозахващащи приспособления се считат също така въжетата за повдигане на товари (сапани) и техните компоненти;

д) „вериги, въжета и ремъци“ означава вериги, въжета и ремъци, които са проектирани и произведени за повдигане на товари и са част от подемни машини или от товарозахващащи приспособления;

е) „демонтируемо устройство за механично предаване на движение“ е демонтируем компонент, предназначен за предаването на мощност между самозадвижваща се машина или трактор и друга машина, като ги свързва на първата фиксирана степен на мощност. Когато това устройство се пуска на пазара със защитен кожух, съвкупността от тях се счита като представляваща един продукт;

ж) „частично окомплектована машина“ е съвкупност, която представлява почти цяла машина, но не може да осигури сама по себе си определено приложение. Една задвижваща система представлява частично окомплектована машина. Частично окомплектованата машина е предназначена единствено за вграждане или монтиране с други машини или с други частично окомплектовани машини или оборудване с цел съставянето на машина, по отношение на която се прилага настоящата директива;

з) „пускане на пазара“ означава първото предоставяне на разположение в Общността срещу заплащане или безплатно на машина или частично окомплектована машина с цел нейното продаване или използване;

и) „производител“ означава всяко физическо или юридическо лице, което проектира и/или произвежда машина или частично окомплектована машина, по отношение на която се прилага настоящата директива и който е отговорен за съответствието на тази машина или частично окомплектована машина с настоящата директива предвид нейното пускане на пазара от негово име, под собствената му марка, или за негова собствена употреба. При отсъствие на производител като описания по-горе, като такъв се приема всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара или в експлоатация машина или частично окомплектована машина, по отношение на която се прилага настоящата директива;

й) „упълномощено лице“ е всяко установено в Общността физическо или юридическо лице, което е получило писмено пълномощно от производителя, за да изпълнява от негово име всички, свързани с настоящата директива, задължения и формалности, или част от тях;

к) „пускане в експлоатация“ е първата употреба в рамките на Общността и в съответствие с нейното предназначение на машина, по отношение на която се прилага настоящата директива;

▼B

л) „хармонизиран стандарт“ е техническа спецификация, приета от орган по стандартизация, по-специално от Европейския комитет по стандартизация (CEN), Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (Cenelec) или Европейския институт за стандартизация в далекосъобщенията (ETSI) в рамките на мандата, предоставен от Комисията в съответствие с процедурите, установени от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., предвиждаща процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите, свързани с информационното общество ([1]), която е лишена от задължителен характер;

▼M2

м) „съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето“ означава задължителни разпоредби, свързани с проектирането и изработването на продуктите, за които се прилага настоящата директива, с цел да се гарантира високо равнище на опазване на здравето и безопасността на хората и, при необходимост, на домашни животни и вещи, и, когато е приложимо, на околната среда.

Съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето са посочени в приложение I. Съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, свързани с опазването на околната среда, се прилагат само за машините, посочени в раздел 2.4 от посоченото приложение.

▼B

Член 3

Специални директиви

Когато по отношение на дадена машина рисковете, предвидени в приложение I, са напълно или частично покрити по по-специален начин от други директиви на Общността, настоящата директива не се прилага или престава да се прилага по отношение на тези рискове за тази машина, от датата на прилагане на посочените по-горе други директиви.

Член 4

Надзор над пазара

▼M2

1. Държавите-членки вземат всички подходящи мерки, така че машините да могат да бъдат пускани на пазара и/или в експлоатация, само ако отговарят на съответните разпоредби на настоящата директива и не застрашават здравето и безопасността на хората и, при необходимост, на домашни животни и вещи, и, когато е приложимо — на околната среда, когато са монтирани и поддържани в съответствие с изискванията и се използват според предназначението им или при разумно предвидими условия.

▼B

2. Държавите-членки вземат всички необходими мерки, така че частично окомплектованите машини да бъдат пускани на пазара единствено, ако отговарят на отнасящите се до тях разпоредби на настоящата директива.

([1]) ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

▼B

3. Държавите-членки създават или определят компетентните органи, които ще контролират съответствието на машините и частично окомплектованите машини по отношение на разпоредбите, предвидени в параграфи 1 и 2.

4. Държавите-членки определят задачите, организацията и правомощията на компетентните органи, предвидени в параграф 3, като информират за това Комисията и останалите държави-членки и като също така им съобщават всяка последваща информация.

Член 5

Пускане на пазара и пускане в експлоатация

1. Преди да пусне на пазара и/или да пусне в експлоатация дадена машина, производителят или неговият упълномощен представител трябва да:

а) следи тя да отговаря на съответните съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в приложение I;

б) следи да бъде налично техническото досие, предвидено в приложение VII, част А;

в) предостави на разположение, по-специално, необходимата информация като например инструкцията за експлоатация;

г) прилага необходимите процедури по оценяване на съответствието съгласно разпоредбите на член 12;

д) изготви ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄ съгласно приложение II, част 1, раздел А и да следи тя да бъде приложена към машината;

е) постави ►C1 маркировката „CE“ ◄ в съответствие с член 16.

2. Преди да пусне на пазара частично окомплектована машина, производителят или неговият упълномощен представител трябва да следи да бъде приложена процедурата, предвидена в член 13.

3. За целите на процедурите, предвидени в член 12, производителят или неговият упълномощен представител трябва да разполага с необходимите средства или да има достъп до тях, за да осигури съответствието на машините със съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, предвидени в приложение I.

4. Когато машините са също така предмет на други директиви, обхващащи други аспекти и предвиждащи поставяне на ►C1 маркировката „CE“ ◄, в тази маркировка трябва да се посочва, че машините отговарят също така на разпоредбите на тези други директиви.

Въпреки това когато една или няколко от тези директиви оставят на производителя или на неговия упълномощен представител в продължение на преходен период избора на режима, който ще бъде прилаган, в ►C1 маркировката „CE“ ◄ трябва да се указва съответствието с разпоредбите само на директивите, прилагани от производителя или от неговия упълномощен представител. Позоваванията на прилаганите директиви, така както са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз,* се указват в декларацията за съответствие „ЕО“.

▼B

Член 6

Свобода на движение

1. Държавите-членки не могат да забраняват, ограничават или възпрепятстват пускането на пазара и/или пускането в експлоатация на тяхна територия на машините, които отговарят на настоящата директива.

2. Държавите-членки не могат да забраняват, ограничават или възпрепятстват пускането на пазара на частично окомплектовани машини, които са предназначени чрез съставената от производителя или от неговия упълномощен представител декларация за вграждане, предвидена в приложение II, част 1, раздел Б, да бъдат вградени в машина или да бъдат сглобени заедно с други частично окомплектовани машини, така че да представляват еднаединствена машина.

3. Държавите-членки не трябва да възпрепятстват, по-специално, по време на провеждане на панаири, изложения, демонстрации и подобни прояви представянето на машини и на частично окомплектовани машини, които не отговарят на настоящата директива при положение, че ясно видима табела указва изрично тяхното несъответствие, както и невъзможността да бъдат предоставяни на разположение преди осигуряването на съответствието им. Освен това по време на демонстрациите на такива несъответстващи машини или частично окомплектовани машини трябва да бъдат взети адекватни мерки за безопасност, за да се осигури защитата на хората.

Член 7

Презумпция за съответствие и хармонизирани стандарти

1. Държавите-членки приемат, че машините, притежаващи ►C1 маркировка „CE“ ◄ и придружавани от ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄, елементите на която са предвидени в приложение II, част 1, раздел А, отговарят на настоящата директива.

2. Машина, която е произведена съгласно даден хармонизиран стандарт, позоваванията на който са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз,* се счита, че съответства на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, влизащи в обхвата на този хармонизиран стандарт.

3. Комисията трябва да публикува позоваванията на хармонизираните стандарти в *Официален вестник на Европейския съюз.*

4. Държавите-членки са длъжни да вземат необходимите мерки, за да се позволи на социалните партньори да оказват влияние на национално равнище върху процеса на изготвяне и мониторинг на хармонизираните стандарти.

▼M1

Член 8

Специфични мерки

▼M5

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 21a за изменение на приложение V с цел актуализиране на индикативния списък на защитните елементи.

▼M1

2. Комисията може съгласно процедурата по консултиране, предвидена в член 22, параграф 2, да приеме всяка разпоредба, която е необходима за практическото прилагане на настоящата директива, включително мерките, необходими за осигуряване на сътрудничеството между самите държави-членки, както и между тях и Комисията, в съответствие с член 19, параграф 1.

▼B

Член 9

Специални мерки, свързани с потенциално опасните машини

1. Когато в съответствие с предвидената в член 10 процедура Комисията счита, че даден хармонизиран стандарт не удовлетворява напълно съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, които влизат в нейния обхват и са упоменати в приложение I, Комисията може в съответствие с параграф 3 от настоящия член да предприеме мерки, изискващи от държавите-членки да забраняват или ограничават пускането на пазара на машини, които поради своите технически характеристики представляват рискове поради непълнотите на стандарта, или да изискват тези машини да спазват специални условия.

Когато в съответствие с предвидената в член 11 процедура Комисията счита, че дадена приета от определена държава-членка мярка е оправдана, Комисията може в съответствие с параграф 3 от настоящия член да предприеме мерки, изискващи от държавите-членки да забраняват или ограничават пускането на пазара на машини, които поради своите технически характеристики представляват същия риск, или да изискват тези машини да спазват специални условия.

2. Всяка държава-членка може да поиска от Комисията да разгледа необходимостта от приемане на мерките, предвидени в параграф 1.

▼M1

3. ►M2 В предвидените в параграф 1 случаи Комисията провежда консултация с държавите-членки и останалите заинтересовани страни, като посочва мерките, които възнамерява да приеме, за да осигури на общностно равнище високо ниво на опазване на здравето и безопасността на хората и, при необходимост, на домашни животни и вещи, и, когато е приложимо — на околната среда. ◄

▼M5

Вземайки надлежно предвид резултатите от тази консултация, Комисията приема необходимите мерки посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3.

▼B

Член 10

Процедура по оспорване на хармонизиран стандарт

Когато една държава-членка или Комисията считат, че определен хармонизиран стандарт не отговаря напълно на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, които влизат в нейния обхват и които са упоменати в приложение I, Комисията или държавата-членка сезират комитета, създаден по силата на Директива 98/34/ЕО, като излагат своите аргументи. Комитетът изготвя становище в най-кратки срокове. Като има предвид становището на комитета, Комисията взема решение да публикува, да не публикува, да публикува с ограничения, да остави в сила, да остави в сила с ограничения или да отмени позоваванията на съответния хармонизиран стандарт в *Официален вестник на Европейския съюз*.

▼B

Член 11

Предпазна клауза

▼M2

1. Когато държава-членка констатира, че определена машина, по отношение на която се прилага настоящата директива, с нанесена маркировка „CE“, придружена от „ЕО“ декларация за съответствие и която се използва според предназначението си или в разумно предвидими условия, е възможно да застраши здравето или безопасността на хората или, при необходимост, на домашни животни или вещи, или, когато е приложимо — на околната среда, тя взема всички необходими мерки, за да изтегли тази машина от пазара, да забрани пускането ѝ на пазара и/или в експлоатация или да ограничи нейното свободно движение.

▼B

2. Държавата-членка незабавно информира Комисията и останалите държавите-членки за предприемането на подобна мярка и указва причините за своето решение, като уточни по-специално дали несъответствието се дължи на:

а) неспазването на съществените изисквания, предвидени в член 5, параграф 1, буква а);

б) неправилното прилагане на хармонизираните стандарти, предвидени в член 7, параграф 2;

в) пропуски в самите хармонизирани стандарти, предвидени в член 7, параграф 2.

3. Комисията започва консултации със заинтересованите страни във възможно най-кратки срокове.

След края на тези консултации Комисията решава дали мерките, предприети от държавата-членка, са оправдани или не, и съобщава своето решение на държавата-членка, която е приела тези мерки, на останалите държави-членки, както и на производителя или на неговия упълномощен представител.

4. Когато предвидените в параграф 1 мерки се дължат на пропуск в хармонизираните стандарти и ако държавата-членка, която е в основата на приемането на тези мерки, реши да ги остави в сила, Комисията или държавата-членка започват процедурата, предвидена в член 10.

5. Когато дадена машина не отговаря на изискванията за съответствие и притежава ►C1 маркировка „CE“ ◄, компетентната държава-членка взема необходимите мерки срещу този, който е поставил маркировката, и информира за това Комисията. Комисията уведомява за това останалите държави-членки.

6. Комисията осигурява информирането на държавите-членки за развитието и резултата от тази процедура.

Член 12

Процедури по оценка на съответствието на машините

1. За да удостовери съответствието на определена машина с разпоредбите на настоящата директива, производителят или неговият упълномощен представител трябва да прилагат една от процедурите по оценка на съответствието, предвидени в параграфи 2, 3 и 4.

▼B

2. Когато машината не е посочена в приложение IV, производителят или неговият упълномощен представител прилага процедурата по оценка на съответствието с извършване на вътрешен контрол на производството на машини, предвидена в приложение VIII.

3. Когато машината не е посочена в приложение IV и ако е произведена в съответствие с предвидените в член 7, параграф 2 хармонизирани стандарти, и при условие, че тези стандарти обхващат всички приложими съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, производителят или неговият упълномощен представител прилагат една от следните процедури:

а) процедурата по оценка на съответствието с извършване на вътрешен контрол на производството на машини, предвидена в приложение VIII;

б) процедурата по ►C1 ЕО изследване на типа ◄, предвидена в приложение IX, както и извършване на ►C1 вътрешен производствен контрол ◄ на машини, предвиден в приложение VIII, точка 3;

в) процедурата по ►C1 пълно осигуряване на качеството ◄, предвидена в приложение X.

4. Когато машината е упомената в приложение IV и ако не е произведена в съответствие с предвидените в член 7, параграф 2 хармонизирани стандарти, или е произведена само в съответствие с част от тях, или ако хармонизираните стандарти не обхващат всички приложими съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, или ако не съществуват хармонизирани стандарти за въпросната машина, производителят или неговият упълномощен представител прилагат една от следните процедури:

а) процедурата по ►C1 ЕО изследване на типа ◄, предвидена в приложение IX, както и извършване на ►C1 вътрешен производствен контрол ◄ на машини, предвиден в приложение VIII, точка 3;

б) процедурата по ►C1 пълно осигуряване на качеството ◄, предвидена в приложение X.

Член 13

Процедура относно частично окомплектованите машини

1. Производителят на частично окомплектована машина трябва да следи преди нейното пускане на пазара:

а) да бъде изготвена необходимата техническа документация, описана в приложение VII, част Б;

▼C1

б) да бъдат изготвени инструкциите за монтаж, описани в приложение VI;

▼B

в) да бъде изготвена декларацията за вграждане, описана в приложение II, част 1, раздел Б.

►C1 2. Инструкциите за монтаж и декларацията за вграждане ◄ придружават частично окомплектованата машина до нейното вграждане в крайната машина и тогава стават част от техническото досие на тази машина.

▼B

Член 14

Нотифицирани органи

1. Държавите-членки нотифицират на Комисията и на останалите държави-членки органите, които те са натоварили с осъществяване на процедурата по оценка на съответствието с цел предвиденото в член 12, параграфи 3 и 4 пускане на пазара, както и специалните процедури по оценка на съответствието и категориите машини, за които тези органи са натоварени за отговарят, а също и получените предварително от Комисията идентификационни номера. Държавите-членки нотифицират Комисията и останалите държави-членки за евентуалните последващи промени.

2. Държавите-членки трябва да се уверят, че нотифицираните органи са под редовно наблюдение, което има за цел да провери дали спазват във всеки един момент критериите, предвидени в приложение XI. Нотифицираният орган предоставя на разположение при поискване цялата необходима информация, включително документите относно бюджета, така че държавите-членки да могат да се уверят, че са изпълнени изискванията, предвидени в приложение XI.

3. Държавите-членки прилагат предвидените в приложение XI критерии за оценяване на органите, които трябва да бъдат нотифицирани, и на органите, които вече са нотифицирани.

4. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* списък на нотифицираните органи, в който фигурират техните идентификационни номера и задачите, за изпълнението на които те са били нотифицирани. Тя осигурява актуализирането на този списък.

5. Органите, отговарящи на критериите за оценка, предвидени в съответните хармонизирани стандарти, позоваванията на които са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз,* се считат за отговарящи на горепосочените критерии.

6. Ако даден нотифициран орган констатира, че производителят не отговаря или вече не отговаря на съответните изисквания на настоящата директива, или че не би трябвало да бъде издаден сертификат за ►C1 ЕО изследване на типа ◄, или че не би трябвало да бъде одобрена определена система за осигуряване на качество, той преустановява действието или анулира сертификата или одобрението при спазване на принципа на пропорционалност, или налага ограничения, като ги мотивира подробно, освен ако производителят гарантира чрез съответни корективни мерки постигането на съответствие с тези изисквания. Ако действието на сертификата или одобрението бъдат преустановени или те бъдат анулирани, или ако бъдат наложени ограничения, или пък ако се наложи намесата на компетентния орган, нотифицираният орган трябва да информира предвидения в член 4 компетентен орган. Държавата-членка трябва да информира незабавно останалите държави-членки и Комисията. Необходимо е да бъде предвидена процедура по обжалване.

7. За да се координира еднаквото прилагане на настоящата директива, Комисията предвижда организирането на обмен на опит между властите на държавите-членки, натоварени с определянето, нотифицирането и надзора над нотифицираните органи и организации.

▼B

8. Държавата-членка, която е нотифицирала определен орган, е длъжна да оттегли незабавно своето нотифициране, ако установи:

а) че този орган вече не отговаря на критериите, предвидени в приложение XI; или

б) че този орган нарушава сериозно задълженията си.

Тя незабавно информира за това Комисията и останалите държави-членки.

Член 15

Инсталиране и използване на машините

Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да налагат при спазване на правото на Общността изискванията, които считат за необходими, за да се осигури защитата на хората, и по-специално на работниците, по време на използването на машините, стига това да не налага промени на тези машини, които не са упоменати в настоящата директива.

Член 16

►C1 Маркировка „CE“ ◄

1. ►C1 Маркировката за съответствие „CE“ ◄ се състои от ►C1 инициалите „CE“ ◄ съгласно образеца, който фигурира в приложение III.

2. ►C1 Маркировката за съответствие „CE“ ◄ се поставя на машините така, че да е видима, четлива и неизтриваема в съответствие с приложение III.

3. Забранява се поставянето на машините на маркировки, знаци или надписи, които има вероятност да въведат в заблуждение трети лица относно значението или графичната форма на ►C1 маркировката „CE“ ◄, или относно и двете едновременно. На машините може да бъде поставена всяка друга маркировка, при условие че не се нарушава видимостта, четливостта и значението на ►C1 маркировката „CE“ ◄.

Член 17

Несъответстваща маркировка

1. Държавите-членки приемат като несъответстваща маркировка:

а) поставянето на ►C1 маркировката „CE“ ◄ по силата на настоящата директива на продукти, по отношение на които тя не се прилага;

б) липсата на ►C1 Маркировка „CE“ ◄ и/или на ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄ за определена машина;

в) поставянето на определена машина на маркировка, която е различна от ►C1 маркировката „CE“ ◄ и която е забранена по силата на член 16, параграф 3.

▼B

2. Когато една държава-членка установи наличието на маркировка, която не отговаря на съответните разпоредби на настоящата директива, производителят или неговият упълномощен представител е задължен да приведе продукта в съответствие с тях и да преустанови нарушението при условията, определени от тази държава-членка.

3. Ако несъответствието продължава, държавата-членка предприема всички подходящи мерки за ограничаване или забрана на пускането на пазара на въпросния продукт или осигурява изтеглянето му от пазара в съответствие с процедурата, предвидена в член 11.

Член 18

Поверителност

1. Без да се засягат разпоредбите и съществуващите национални практики в областта на поверителността на информацията, държавите-членки трябва да следят всички страни и лица, засегнати от прилагането на настоящата директива, да бъдат задължени да опазват поверителността на информацията, получена при изпълнение на техните задачи. По-специално, тайните на предприятията и търговските и професионалните тайни се третират като поверителни, освен ако тяхното разгласяване се налага, за да се защити здравето и безопасността на хората.

2. Разпоредбите на параграф 1 не засягат задълженията на държавите-членки и на нотифицираните органи, свързани с реципрочната размяна на информация и информирането относно предупрежденията.

3. Всяко решение, взето от държавите-членки и от Комисията в съответствие с членове 9 и 11, трябва да бъде публикувано.

Член 19

Сътрудничество между държавите-членки

1. Държавите-членки трябва да предприемат необходимите мерки, така че компетентните органи, предвидени в член 4, параграф 3, да сътрудничат помежду си и с Комисията и да си предават необходимата информация, за да позволят еднаквото прилагане на настоящата директива.

2. За да се координира еднаквото прилагане на настоящата директива, Комисията предвижда организирането на обмен на опит между компетентните органи, натоварени с надзора на пазара.

Член 20

Способи за обжалване

Всяка мярка, взета в приложение на настоящата директива, която ограничава пускането на пазара и/или в експлоатация на машина, по отношение на която се прилага настоящата директива, трябва да се придружава от подробна и точна мотивация. Тя се съобщава своевременно на заинтересованата страна, като се указват и начините за обжалване, предвидени според действащото в съответната държава-членка законодателство, както и сроковете, в които трябва да бъдат внесени исковете.

▼B

Член 21

Разпространяване на информацията

Комисията взема необходимите мерки, за да може да бъде предоставена на разположение полезната информация относно прилагането на настоящата директива.

▼M5

Член 21a

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 8, параграф 1, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 26 юли 2019 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([1]).

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

▼B

Член 22

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, по-долу наричан „Комитетът“.

2. В случай, когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се съблюдават разпоредбите на член 8 от него.

([1]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼M5

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

▼M1

_____

▼B

Член 23

Санкции

Държавите-членки определят режима на санкциите, които ще се прилагат в случай на нарушаване на националните разпоредби, приети при прилагане на настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. Тези санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи на извършеното нарушение. Държавите-членки нотифицират Комисията относно тези разпоредби най-късно до 29 юни 2008 г. и я информират своевременно за всяка по-късна промяна, свързана с тях.

▼M4

_____

▼B

Член 25

Отмяна

Директива 98/37/ЕО се отменя от 29 декември 2009 г.

Позоваванията на отменената директива се считат като позовавания на настоящата директива и се тълкуват в съответствие с таблицата за съответствие, фигурираща в приложение XII.

Член 26

Въвеждане в националните законодателства

1. Държавите-членки приемат и публикуват разпоредбите, необходими за привеждане на законодателството си в съответствие с настоящата директива, най-късно до 29 юни 2008 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Държавите-членки прилагат тези разпоредби от 29 декември 2009 г.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива, заедно с таблицата за съответствие между разпоредбите на настоящата директива и приетите от тях разпоредби от националното законодателство.

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

▼B

Член 27

Дерогиране

До 29 юни 2011 г. държавите-членки могат да разрешават пускането на пазара и пускането в експлоатация на преносими уреди за закрепване с експлозивен заряд и на други машини с ударно действие, които отговарят на националните разпоредби, които са в сила към момента на приемане на настоящата директива.

Член 28

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз.*

Член 29

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, свързани с проектирането и изработването на машините

ОБЩИ ПРИНЦИПИ

1. Производителят или неговият упълномощен представител трябва да следят да бъде извършена оценка на рисковете преди определянето на изискванията за безопасност и опазване на здравето, които се прилагат относно машината. След това машината трябва да бъде проектирана и изработена, като се вземат предвид резултатите от оценката на рисковете.

   Чрез посочения по-горе прилаган неколкократно процес по оценка и намаляване на рисковете производителят или неговият упълномощен представител:

   — определя пределните параметри на машината, включващи нейната нормална експлоатация и всяка ►C1 разумно предвидима неправилна експлоатация ◄,

   — идентифицира опасностите, които могат да бъдат предизвикани от машината и свързаните с нея опасни ситуации,

   — прави оценка на риска, като има предвид сериозността на евентуално получено нараняване или увреждане на здравето и вероятността от тяхното възникване,

   — прави оценка на рисковете с цел да определи дали е необходимо намаляване на рисковете в съответствие с целта на настоящата директива,

   — премахва опасностите или намалява рисковете, свързани с тези опасности, като прилага мерки за защита според установения в точка 1.1.2, буква б) ред съгласно приоритета.

2. Задълженията, предвидени от съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, се прилагат само когато съответната опасност съществува за разглежданата машина, когато тя се използва при условията, предвидени от производителя или неговия упълномощен представител, но също така и при предвидими извънредни ситуации. При всички положения се прилагат принципите за осигуряване на безопасността, предвидени в точка 1.1.2, и задълженията относно маркирането на машините и инструкцията за експлоатация, предвидени в точки 1.7.3 и 1.7.4.

3. Посочените в настоящото приложение съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето са задължителни. Въпреки това, като се има предвид състоянието на технологиите, определените от тях цели може да не бъдат постигнати. В този случай машината трябва в рамките на възможното да бъде проектирана и изработена така, че да се стреми да изпълнява тези цели.

▼M2

4. Настоящото приложение включва няколко части. Първата има общ характер и се прилага към всички типове машини. Останалите части се отнасят до някои по-специални видове опасности. Въпреки това е наложително настоящото приложение да се разглежда в неговата цялост, за да е сигурно, че са изпълнени всички съответни съществени изисквания. По време на проектирането на дадена машина се вземат под внимание изискванията на общата част и изискванията на една или няколко от останалите части на приложението, в зависимост от резултатите от оценката на рисковете, извършена в съответствие с точка 1 от настоящите общи принципи. Съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, свързани с опазването на околната среда, се прилагат само за машините, посочени в раздел 2.4.

▼B

1. *СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО*

1.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1.1. ***Определения***

За целите на настоящото приложение:

а) „опасност“ е евентуален източник на нараняване или увреждане на здравето;

б) „опасна зона“ е всяка зона във и/или около машината, в която дадено лице е подложено на риск за своята безопасност или здраве;

в) „застрашено лице“ е всяко лице, което се намира изцяло или частично в опасна зона;

г) „оператор“ е лицето или лицата, които са натоварени със задачата за монтиране, експлоатация, настройване, поддръжка, почистване, ремонт или транспортиране на определена машина;

д) „риск“ е комбинация от вероятността и сериозността на нараняване или увреждане на здравето, които могат да възникнат в опасна ситуация;

е) „►C1 защитна преграда ◄“ е елемент от машината, който се използва специално за осигуряване на защита посредством създаване на физическо препятствие;

ж) „предпазно устройство“ е устройство (различно от ►C1 защитна преграда ◄), което намалява риска самостоятелно или заедно ►C1 със защитната преграда ◄;

з) „нормална експлоатация“ е използване на машина в съответствие с информацията, предоставена в инструкцията за експлоатация;

и) „►C1 разумно предвидима неправилна експлоатация ◄“ е използването на машината по начин, който не е предвиден в инструкцията за експлоатация, но който е възможно да е резултат от лесно предвидимо човешко поведение.

1.1.2. ***Принципи за осигуряване на безопасността***

а) Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да отговаря на предназначението си и да може да функционира, да бъде настройвана и поддържана без излагане на хора на риск, когато тези действия се изпълняват при предвидените от производителя условия, но като също така се взема предвид всяка ►C1 разумно предвидима неправилна експлоатация ◄.

Целта на взетите мерки трябва да бъде отстраняване на всеки риск от злополука по време на предвидения жизнен цикъл на машината, включително етапите на транспортиране, монтаж, демонтаж, извеждане от експлоатация и бракуване.

б) При избора на най-подходящите решения производителят или неговият упълномощен представител трябва да прилага следните принципи в посочената последователност:

— отстраняване или намаляване на рисковете, доколкото е възможно (осигуряване на безопасността при проектирането и изработването на машината),

— предприемане на необходимите предпазни мерки по отношение на рисковете, които не могат да бъдат отстранени,

▼B

— информиране на потребителите за остатъчните рискове вследствие на непълната ефективност на приетите предпазни мерки, посочване дали се изисква специално обучение и определяне на необходимостта от осигуряване на лични предпазни средства.

в) При проектирането и изработването на машината и при създаването на инструкцията за експлоатация производителят или неговият упълномощен представител трябва да предвиди не само нормалната експлоатация на машината, но също и всяка разумно предвидима лоша експлоатация.

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да предотвратява неправилно използване, ако това поражда някакъв риск. При необходимост инструкцията за експлоатация трябва да обръща внимание на потребителя за случаите, в които машината не трябва да се използва, и за случаите, които практиката е показала, че могат да се появят.

г) Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се вземат предвид изискванията, които се налагат на оператора поради необходимо или предвидимо използване на лични предпазни средства.

д) Машината трябва да се доставя с всички специални технически средства и принадлежности, които са необходими, за да бъде тя настройвана, поддържана и използвана без риск.

1.1.3. ***Материали и изделия***

Материалите, вложени при създаване на машината или продуктите, употребявани или получаващи се при използването ѝ, не трябва да застрашават безопасността или здравето на хората. По-специално, когато се използват флуиди, машината трябва да бъде проектирана и изработена за използване без рискове при пълнене, използване, повторна употреба или източване.

1.1.4. ***Осветление***

Производителят трябва да снабди машината със собствено осветление, подходящо за съответните операции, когато въпреки наличното околно осветление с нормална сила липсата му би причинила появата на риск.

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че по подвижните части да няма места в сянка, които биха причинили затруднения, нито дразнещи заслепявания, нито опасни стробоскопични ефекти, дължащи се на осветлението.

Вътрешните части, за които се изисква често инспектиране и регулиране, както и зоните, свързани с поддръжката, трябва да имат подходящи устройства за осветяване.

1.1.5. ***Проектиране на машината с оглед лесното ѝ повдигане и транспортиране***

Машината или всяка нейна съставна част трябва:

— да може да бъде повдигана и транспортирана безопасно,

— да бъде опакована или проектирана така, че да може да се складира безопасно и без да се повреждa.

По време на транспортирането на машината и/или на нейните съставни части не трябва да има възможност да се извършват непредвидени изместванията, нито да възникват опасности, дължащи се на нейната нестабилност, ако машината и/или нейните съставни части се повдигат или транспортират съгласно инструкцията за експлоатация.

▼B

Когато машината, размерите или формата на машината или на нейните съставни части не позволяват да бъдат премествани ръчно, машината или всяка от нейните съставни части трябва:

— да бъде съоръжена с приспособления за захващане от повдигателно съоръжение, или

— да бъде проектирана така, че да може да бъде снабдявана с такива приспособления, или

— да има такава форма, че стандартните повдигателни съоръжения да могат да се адаптират лесно към нея.

Когато машината или някоя от съставните ѝ части трябва да се премества ръчно, е необходимо:

— тя да може лесно да се премества, или

— да има устройства за хващане, осигуряващи безопасното преместване.

Трябва да се предвидят специални мерки при повдигане или преместване на инструменти и/или на части от машината, които дори и с малко тегло могат да бъдат опасни.

1.1.6. ***Ергономия***

При предвидените условия на експлоатация нивото на дискомфорт, умора и физически и психически стрес на оператора трябва да бъдат сведени до минимум, като се имат предвид следните принципи на ергономията:

— да се държи сметка за разнообразието на физическите размери на операторите, за различното им ниво на сила и издръжливост,

— да предлага достатъчно пространство за движенията на различните части на тялото на оператора,

— да избягва определен ритъм на работа на машината,

— да избягва необходимостта от наблюдение, което налага продължителна концентрация,

— интерфейсът човек/машина да се адаптира спрямо предвидимите характеристики на операторите.

1.1.7. ***Работно място***

Работното място трябва да бъде проектирано и изработено така, че да се избягва всеки риск, свързан с отработените газове и/или недостигът на кислород.

Ако машината е предназначена да бъде използвана в опасна среда, представляваща рискове за здравето и безопасността на оператора или ако самата машина предизвиква появата на опасна среда, е необходимо да се предвидят достатъчни средства за осигуряване на добри условия за работа на оператора и защита срещу всяка предвидима опасност.

При необходимост работното място трябва да бъде снабдено с подходяща кабина, проектирана, изработена и/или оборудвана така, че да изпълнява горепосочените условия. Нейният изход трябва да позволява бързото ѝ евакуиране. Освен това при необходимост е необходимо да се предвиди авариен изход, намиращ се в посока, различна от нормалния изход.

1.1.8. ***Седалка***

При необходимост и когато условията на работа го позволяват, работните места, които са неделима част от машината, трябва да бъдат проектирани за монтирането на седалки.

Ако е предвидено операторът да бъде в седнало положение по време на работата си и ако работното място е неделима част от машината, седалката трябва да бъде доставена заедно с машината.

▼B

Седалката на оператора трябва да му осигурява стабилно положение. Освен това седалката и разстоянието, което го разделя от устройствата за управление, трябва да могат да бъдат адаптирани според оператора.

Ако машината е подложена на вибрации, седалката трябва да бъде проектирана и изработена така, че да намалява до най-ниското разумно предвидимо ниво вибрациите, които се предават на оператора. Захващането на седалката трябва да издържа на всички натоварвания, на които може да бъде подложена. Ако под краката на оператора няма под, той трябва да разполага с предпазваща от хлъзгане подложка за поставяне на краката.

1.2. СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

1.2.1. ***Безопасност и надеждност на системите за управление***

Системите за управление трябва да са така проектирани и изработени, че да предотвратяват възникването на опасни ситуации. Преди всичко те трябва така да са проектирани и изработени така, че:

— да могат да издържат на очакваните натоварвания при нормално използване и външни въздействия,

— неизправност на хардуера или програмното осигуряване на системата за управление да не води до възникването на опасна ситуация,

— грешки в логиката на системата за управление да не водят до възникването на опасна ситуация,

— разумно предвидима човешка грешка по време на функционирането на машината да не води до възникването на опасна ситуация.

Специално внимание следва да се обърне на следните моменти:

— машината не трябва да се пуска в действие неочаквано,

— параметрите на машината не трябва да се променят, без да бъде подадена команда за това, когато тази промяна може да доведе до възникването на опасна ситуация,

— машината не трябва да се възпрепятства да преустановява действието си, ако вече е подадена команда за това,

— нито един подвижен елемент на машината или държана от нея част не трябва да пада или да бъде изхвърляна,

— не трябва да бъде възпрепятствано автоматичното или ръчното спиране на движението на независимо кои подвижни елементи,

— защитните устройства трябва да останат напълно ефективни или да подадат команда за спиране,

— свързаните с безопасността части на системата за управление трябва да се прилагат съгласувано към всички елементи на дадена съвкупност от машини и/или от частично окомплектовани машини.

При използване на безжично управление трябва да се предизвиква автоматично спиране, когато не са получени правилните сигнали от устройството за управление, по-специално в случай на прекъсване на комуникацията.

▼B

1.2.2. ***Устройства за управление***

Устройствата за управление трябва да са:

— ясно видими и разпознаваеми, при необходимост с използване на пиктограми,

— така разположени, че да могат да бъдат задействани сигурно, без колебание или загуба на време и без двусмислие,

— проектирани така, че движението на устройствата за управление да е в съответствие с предвидения ефект,

— разположени извън опасните зони с изключение на някои устройства за управление, когато е необходимо, като устройства за аварийно спиране и пулт за обучение на роботи,

— разположени така, че тяхното задействане да не създава допълнителни рискове,

— проектирани или защитени така, че когато желаното действие може да породи риск, то да не може да се осъществи без преднамерено задействане,

— изработени така, че да издържат на предвидимите усилия. Необходимо е да бъде обърнато специално внимание на устройствата за аварийно спиране, които могат да бъдат подложени на значителни усилия.

Когато орган за управление е проектиран и изработен да изпълнява няколко различни функции, тоест когато функцията му не е еднозначна, действието което се иска да бъде изпълнено, трябва да бъде ясно визуално показано и когато е необходимо да подлежи на потвърждение.

Устройствата за управление трябва да имат такава конфигурация, че тяхното разположение, посока на преместване и съпротивление при работа да са съвместими с изпълняваното действие, като се вземат предвид принципите на ергономия.

Машината трябва да бъде снабдена с устройствата за сигнализация, необходими за да може тя да функционира безопасно. От своя пулт за управление операторът трябва да може да чете указанията на тези устройства.

От всеки пулт за управление операторът трябва да може да се уверява, че няма хора в опасните зони или системата за управление трябва бъде проектирана и изработена така, че пускането на машината да бъде невъзможно, докато има хора в опасната зона.

Ако не е налична нито една от тези възможности, преди пускането в действие на машината трябва да бъде подаден звуков и/или светлинен сигнал. Застрашените лица трябва да имат време да напуснат опасната зона или да предотвратят пускането на машината.

Ако е необходимо, трябва да се предвиди машината да може да се управлява само от пултовете за управление, разположени в едно или няколко предварително определени места или зони.

Когато има няколко пулта за управление, системата за управление трябва да бъде проектирана така, че използването на един от тях да възпрепятства използването на останалите освен по отношение на устройствата за аварийно спиране.

Когато дадена машина разполага с няколко работни места, на всяко от тях трябва да има всички необходими устройства за управление, без операторите да се затрудняват или да се поставят един друг в опасна ситуация.

▼B

1.2.3. ***Пускане в действие***

Пускането в действие на машината трябва да бъде възможно само чрез съзнателно задействане на предвидения за целта орган за управление.

Горното изискване се прилага:

— когато машината се пуска отново в действие след спиране независимо от причината,

— когато се извършва значителна промяна в условия на работа.

Въпреки това повторното пускане в действие или промяната в условията на работа може да бъде извършено чрез съзнателно задействане на орган за управление, който е различен от предвидения за целта орган за управление, при условие че това не предизвиква възникване на опасна ситуация.

Когато се отнася до машина, която функционира в автоматичен цикъл, пускането в действие, повторното пускане в действие след спиране или промяната на условията на работа могат да се извършват без намеса, при условие че това не предизвиква възникване на опасна ситуация.

Когато машината има няколко командни органа за пускане в действие, вследствие на което операторите могат взаимно да се поставят в опасност, за да се избегнат такива рискове, трябва да се поставят допълнителни устройства. Ако безопасността налага пускането в действие и/или спирането да се извършват в определен порядък, трябва да бъдат предвидени съответни устройства, за да се гарантира, че тези операции ще се извършват в определения порядък.

1.2.4. ***Спиране***

1.2.4.1. **Нормално спиране**

Машината трябва да бъде снабдена с орган за управление, чрез който машината да може да бъде спряна напълно по безопасен начин.

Всяко работно място трябва да бъде съоръжено с орган за управление за преустановяване на някои или на всички функции на машината в зависимост от съществуващите опасности, така че машината да бъде в безопасно състояние.

Командата за спиране на машината трябва да има приоритет пред командите за пускане в действие.

След като машината или нейните опасни функции бъдат спрени, трябва да бъде прекъснато енергозахранването на съответните задвижващи механизми.

1.2.4.2. **Спиране по причини, свързани с експлоатацията**

Когато по причини, свързани с експлоатацията, се налага прибягването до команда за спиране, която не прекъсва енергозахранването на задвижващите механизми, положението на спиране трябва да бъде контролирано и поддържано в това състояние.

1.2.4.3. **Аварийно спиране**

Машината трябва да бъде съоръжена с едно или повече устройства за аварийно спиране, с които да могат да се избягват опасните положения, които се пораждат в момента или чието възникване е неминуемо.

Това изискване не се прилага за:

— машините, при които устройството за аварийно спиране не би намалило риска или защото няма да намали времето, необходимо за спиране, или защото няма да позволи да се предприемат необходимите специални мерки са предотвратяване на този риск,

▼B

— преносими ръчно държани и/или ►C1 ръчно водими машини ◄.

Това устройство трябва:

— да има ясно разпознаваеми, ясно видими и бързо достъпни устройства за управление,

— да предизвиква спирането на опасните процеси колкото е възможно по-бързо, без да създава допълнителни опасности,

— да задейства или да позволява задействането на определени защитни движения, когато е необходимо.

Когато се преустанови въздействието върху органа за задействане на аварийното спиране след подаване на команда за аварийно спиране, тази команда трябва да бъде поддържана чрез включване на устройството за аварийно спиране, докато то не бъде освободено специално; не трябва да е възможно включване на устройството, без да е подадена команда за спиране; освобождаването на устройството трябва да е възможно само чрез подходящо действие и освобождаването на устройството не трябва да пуска отново машината, а само да разрешава такова действие.

Функцията за аварийно спиране трябва да е налична и да функционира във всеки един момент независимо от режима на функциониране на машината.

Устройствата за аварийно спиране трябва да подпомагат други мерки за защита, а не да ги заместват.

1.2.4.4. **Комплексни инсталации от машини**

В случай че машини или части от машини са проектирани за съвместна работа, те трябва да са проектирани и изработени така, че командите за спиране, включително устройствата за аварийно спиране, да могат да спират не само самата машина, но също и всички свързани с нея съоръжения, ако по-нататъшната им работа може да бъде опасна.

1.2.5. ***Избор на режимите на управление или на функциониране***

Избраният режим на управление или на функциониране трябва да има приоритет върху всички други режими на управление или на функциониране, с изключение на режима на аварийно спиране.

Ако машината е проектирана и изработена така, че да се използва в няколко режима на управление или на функциониране, изискващи различни мерки за защита и/или работни процедури, тя трябва да бъде съоръжена с режимен превключвател, който да може да се заключва във всяко положение. Всяко положение на превключвателя трябва да бъде ясно разпознаваемо и да отговаря само на един режим на управление или функциониране.

Превключвателят може да бъде заменен с други начини за избор на режима, които да позволяват определени функции на машината да се изпълняват само от определени категории оператори.

Ако за определени операции се налага машината да работи, въпреки че даден предпазител е преместен или премахнат и/или дадено предпазно устройство е изключено, превключвателят на режимите на управление или на функциониране трябва едновременно:

— да изключи всички други режими на управление или на функциониране,

— да позволява пускането на опасните функции само посредством устройства за управление, които изискват постоянно задействане,

▼B

— да позволява пускането на опасните функции само при условия на намален риск, като се избягва всяка опасност, произтичаща от взаимно свързани последователности на работа,

— да предотвратява всяко пускане на опасните функции чрез преднамерено или непреднамерено действие върху датчиците на машината.

Ако тези четири условия не могат да бъдат изпълнени едновременно, превключвателят на режимите на управление или на функциониране трябва да активизира други мерки за защита, които са проектирани и изработени така, че да гарантират наличието на безопасна работна зона.

Освен това операторът трябва да може от пулта за настройване да управлява действието на частите, по които работи.

1.2.6. ***Отказ в енергозахранването***

Прекъсването, възстановяването след прекъсване или каквото и да е изменение на енергозахранването на машината не трябва да води до възникване на опасни ситуации.

Специално внимание следва да се обърне на следните моменти:

— машината не трябва да се пуска в действие неочаквано,

— параметрите на машината не трябва да се променят, без да бъде подадена команда за това, когато тази промяна може да доведе до възникването на опасна ситуация,

— машината не трябва да се възпрепятства да преустановява действието си, ако вече е подадена команда за това,

— нито един подвижен елемент на машината или държана от нея част не трябва да пада или да бъде изхвърляна,

— не трябва да бъде възпрепятствано автоматичното или ръчното спиране на движението на независимо кои подвижни елементи,

— защитните устройства трябва да останат напълно ефективни или да подадат команда за спиране.

1.3. МЕРКИ ЗА ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ МЕХАНИЧНИ ОПАСНОСТИ

1.3.1. ***Опасност от загуба на устойчивост***

Машината, нейните съставни части и оборудване трябва да бъдат достатъчно устойчиви, за да се избягва опасността от преобръщане, падане или възникване на неконтролирани движения по време на транспортиране, монтиране или всяко друго действие, свързано с машината.

Ако формата на самата машина или предвиденото ѝ монтиране не осигуряват достатъчна устойчивост, трябва да се предвидят подходящи средства за закрепване и те да се посочат в инструкцията за експлоатация.

1.3.2. ***Опасност от счупване при използване***

Различните части на машината и връзките помежду им трябва да могат да издържат натоварванията, на които са подложени по време на употреба.

Използваните материали трябва да имат достатъчна издръжливост, съобразена с характеристиките на работната среда, предвидена от производителя или от неговия упълномощен представител, по-специално по отношение на явленията умора, стареене, корозия и абразивно износване.

▼B

В инструкцията за експлоатация трябва да се посочат видът и честотата на контролните проверки и на операциите по поддръжка, необходими за безопасността. При необходимост в нея трябва да се посочат частите, подложени на износване и критериите за подмяната им.

Когато рискът от счупване или разпадане остава въпреки предприетите мерки, съответните части трябва да бъдат монтирани, разположени и/или предпазвани, така че в случай на счупване техните парчета да бъдат задържани, като по този начин се избягват опасните ситуации.

Твърдите или гъвкавите тръбопроводи, пренасящи флуиди, особено тези под високо налягане, трябва да могат да издържат предвидените вътрешни и външни натоварвания; те трябва да бъдат здраво закрепени и/или защитени, така че при спукване да не предизвикват опасност.

При автоматично подаване на материал за обработка към инструмента, трябва да бъдат изпълнени следните условия, за да се избегне възникването на опасност за хората:

— по време на допира на обработвания детайл с инструмента, инструментът трябва да е достигнал до нормални работни условия,

— при пускане в действие и/или на спиране на инструмент (преднамерено или непреднамерено) движението за подаване на материала и движението на инструмента трябва да бъдат координирани.

1.3.3. ***Опасност от падащи или изхвърлени предмети***

Трябва да се вземат предпазни мерки, за да се предотвратят опасностите от падащи или изхвърлени предмети.

1.3.4. ***Опасност от повърхности, ръбове и ъгли***

Машинните части, до които има достъп, трябва, доколкото функцията им позволява, да нямат остри ръбове, остри ъгли или неравни повърхности, които могат да причинят наранявания.

1.3.5. ***Опасност от комбинирани машини***

Когато машината е предвидена да изпълнява няколко различни операции с ръчно преместване на детайла между всяка операция (комбинирана машина), тя трябва да бъде проектирана и изработена по такъв начин, че да позволява всеки елемент да се използва поотделно, без останалите елементи да създават опасност за застрашените лица.

За тази цел всеки елемент, който не е обезопасен, трябва да може да се пуска в действие и спира поотделно.

1.3.6. ***Опасност в резултат от промяна на условията на функциониране***

Когато машината извършва операции при различни условия на използване, тя трябва да бъде проектирана и изработена, така че тези условия да могат да се избират и настройват безопасно и надеждно.

1.3.7. ***Опасност, предизвиквани от движещи се части***

Движещите се части на машината трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да се избегне опасността от контакт, който би могъл да доведе до злополуки, или когато опасностите остават да съществуват, да са комплектувани с предпазители или защитни устройства.

▼B

Трябва да се вземат всички необходими мерки, за да се предотврати случайно блокиране на движещите се работни части. В случаите, в които въпреки взетите предпазни мерки е вероятно да се получи блокиране, при необходимост трябва да се осигурят специални предпазни устройства и инструменти, така че да се даде възможност за безопасно разблокиране.

В инструкцията за експлоатация и евентуално в поставено на машината обозначение трябва да се посочат тези специални предпазни устройства и начинът на тяхната употреба.

1.3.8. ***Избор на защита срещу опасност, предизвиквана от движещи се части***

Предпазителите или предпазните устройства, използвани за защита срещу опасност, предизвиквана от движещи се части, трябва да бъдат избрани съобразно вида на риска. За да се улесни осъществяване на избора, трябва да се използват критериите, посочени по-долу.

1.3.8.1. **Движещи се части на трансмисии**

Предпазителите, проектирани да предпазват хората срещу опасности, създадени от движещите се части на трансмисии, трябва да бъдат:

— неподвижни предпазители, предвидени в точка 1.4.2.1, или

— подвижни предпазители с устройство за заключване, предвидени в точка 1.4.2.2.

Подвижните предпазители с устройство за заключване трябва да се използват, когато се предвижда многократен достъп.

1.3.8.2. **Движещи се части, които участват пряко в работния процес**

Предпазителите или предпазните устройства, проектирани да предпазват хората срещу опасностите, създадени от движещите се части, които участват пряко в работния процес, трябва да бъдат:

— неподвижни предпазители, предвидени в точка 1.4.2.1, или

— подвижни предпазители с устройство за заключване, предвидени в точка 1.4.2.2, или

— предпазни устройства, предвидени в точка 1.4.3, или

— комбинация от горните елементи.

Въпреки това, когато някои движещи се части, които директно участват в работния процес, не могат да бъдат направени изцяло или частично недостъпни по време на работа поради необходимостта от извършване на операции, изискващи операторска намеса, те трябва да бъдат съоръжени със:

— неподвижни или подвижни предпазители с устройство за заключване, предотвратяващи достъпа до онези участъци от частите, които не се използват при работата, и

— регулируеми предпазители, предвидени в точка 1.4.2.3, ограничаващи достъпа до онези участъци от движещите се части, до които е необходимо да има достъп.

▼B

1.3.9. ***Опасности, предизвиквани от неконтролирани движения***

Когато дадена част от машина е в спряло положение, всяко отклонение от положението ѝ при покой, независимо от причината, с изключение на действието върху устройствата за управление, трябва да бъде възпрепятствано или да е такова, че да не представлява опасност.

1.4. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРЕДПАЗИТЕЛИТЕ И ПРЕДПАЗНИТЕ УСТРОЙСТВА

1.4.1. ***Общи изисквания***

Предпазителите и предпазните устройства:

— трябва да имат здрава конструкция,

— трябва да бъдат здраво захванати към мястото си,

— не трябва да предизвикват допълнителна опасност,

— не трябва да могат лесно да бъдат елиминирани или приведени в неработоспособно състояние,

— трябва да се разполагат на достатъчно разстояние от опасната зона,

— трябва да ограничават във възможно най-малка степен наблюдението на работния процес, и

— трябва да позволяват извършването на дейностите, необходими за поставяне и/или смяна на инструментите, както и за поддръжката, като достъпът се ограничава само до мястото, в което трябва да се извърши работата и по възможност без демонтиране на предпазителя или предпазното устройство.

Освен това предпазителите в рамките на възможното трябва да осигуряват защита срещу изхвърлянето или изпадането на материали или предмети, както и срещу предизвикани от машината емисии.

1.4.2. ***Специални изисквания към предпазителите***

1.4.2.1. **Неподвижни предпазители**

Неподвижните предпазители трябва да бъдат захванати с помощта на системи, които могат да бъдат отваряни или демонтирани само с помощта на инструменти.

Закрепващите системи трябва да остават закрепени към предпазителите или машината по време на демонтажа на предпазителите.

В рамките на възможното предпазителите не трябва да могат да остават на мястото си без своите закрепващи елементи.

1.4.2.2. **Подвижни предпазители с устройство за заключване**

Подвижните предпазители с устройство за заключване трябва:

— доколкото е възможно да остават свързани с машината, когато са отворени,

— да бъдат проектирани и изработени така, че регулировката им да изисква извършването на преднамерено действие.

Подвижните предпазители трябва да бъдат свързани с устройство за заключване:

— което възпрепятства задействането на опасни функции на машината, докато бъдат затворени, и

— което подава команда за спиране, веднага щом те вече не са затворени.

▼B

Когато оператор може да достигне опасната зона, преди да е преустановена опасността, свързана с опасните функции на дадена машина, освен устройството за заключване подвижните предпазители трябва да бъдат свързани с устройство за междинно заключване:

— което възпрепятства задействането на опасни функции на машината, докато предпазителите бъдат затворени и заключени, и

— което задържа предпазителите затворени и заключени, докато бъде преустановена свързаната с опасните функции на машината опасност от нараняване.

Подвижните предпазители с устройство за заключване трябва да бъдат проектирани така, че липсата или неизправността на един от техните компоненти да възпрепятства пускането в действие или да предизвиква спирането на опасните функции на машината.

1.4.2.3. **Регулируеми предпазители за ограничаване на достъп**

Регулируемите предпазители, които ограничават достъпа до онези области на движещите се части, които са безусловно необходими за работата, трябва:

— да могат да се настройват ръчно или автоматично в зависимост от вида на извършваната работа,

— да могат да се настройват лесно, без използването на инструмент.

1.4.3. ***Специални изисквания към предпазните устройства***

Предпазните устройства трябва да бъдат проектирани и включени в системата за управление, така че:

— движещите се части да не могат да се пускат в движение, докато могат да бъдат достигнати от оператора,

— хората да не могат да достигат движещите се части, докато те са в движение, и

— липсата или неизправността на един от компонентите им да предотвратява пускането в движение или да предизвиква спиране на движещите се части.

Регулировката на предпазните устройства трябва да налага извършването на преднамерено действие.

1.5. РИСКОВЕ, ПРЕДИЗВИКВАНИ ОТ ДРУГИ ОПАСНОСТИ

1.5.1. ***Електрозахранване***

Когато машината има електрозахранване, тя трябва да бъде проектирана, изработена и съоръжена така, че да бъдат или да могат да бъдат предотвратени всички опасности от електрическо естество.

Целите относно безопасността, предвидени в Директива 73/23/ЕИО, се прилагат по отношение на машините. Въпреки това задълженията относно оценката на съответствието и пускането на пазара и/или пускането в експлоатация на машините по отношение на опасностите, свързани с електрическата енергия, се уреждат изключително от разпоредбите на настоящата директива.

▼B

1.5.2. ***Статично електричество***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да предотвратява или ограничава натрупването на потенциално опасни електростатични заряди и/или да бъде оборудвана със средства за отвеждането им.

1.5.3. ***Енергозахранване с енергия, различна от електричество***

Когато машината се захранва с енергия, различна от електричество, тя трябва да бъде така проектирана, изработена и комплектувана, че да се избегнат всички потенциални опасности, свързани с тези видове енергия.

1.5.4. ***Грешки, свързани с монтажа***

Допускането на грешки, които могат да бъдат направени при монтажа или смяната на определени части и които могат да бъдат източник на опасност, трябва да бъде направено невъзможно посредством проектирането и изработването на тези части или ако това е невъзможно, трябва да се дава информация върху самите части и/или върху корпусите, в които те се намират. Същата информация трябва да фигурира върху движещите се части и/или техните корпуси, когато посоката на движение трябва да бъде известна, за да се избегне възникването на опасност.

При необходимост в инструкцията за експлоатация трябва да се дава допълнителна информация относно тези рискове.

Когато погрешно свързване може да бъде източник на опасност, трябва посредством проектирането да е невъзможно да се извърши неправилно свързване на елементите или ако това е невъзможно, е необходимо да се дава информация върху елементите, които трябва да се свързват, или при необходимост върху местата на присъединяване.

1.5.5. ***Екстремни температури***

Трябва да се вземат мерки да се елиминира всякакъв риск от нараняване от допир или от близост до машинни части или материали с високи или много ниски температури.

Трябва също така да бъдат взети необходимите мерки, за да се предотвратят опасностите от пръски на горещи или много студени материали, или за да осигури защита срещу тези опасности.

1.5.6. ***Пожар***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се избегне всякаква опасност от пожар или прегряване, предизвикана от самата машина или от газове, течности, прахове, изпарения или други вещества, създавани или използвани от машината.

1.5.7. ***Експлозия***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се избегне всякаква опасност от експлозия, предизвикана от самата машина или от газове, течности, прахове, изпарения или други вещества, създавани или използвани от машината.

Машината трябва да отговаря на разпоредбите на специалните директиви на Общността относно опасността от експлозия, предизвиквана от използването ѝ във взривоопасна среда.

1.5.8. ***Шум***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че опасността от излъчвания въздушен шум да се намали до най-ниското ниво, като се вземе предвид техническият прогрес и разполагаемите средства за намаляване на шума, по-специално в неговия източник.

▼B

Нивото на звуковите емисии може да бъде оценено по отношение на сравнителните данни относно емисиите на подобни машини.

1.5.9. ***Вибрации***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че опасностите от вибрации, създавани от машината, да се намалят до най-ниското ниво, като се вземе предвид техническият прогрес и разполагаемите средства за намаляване на вибрациите, по-специално в техния източник.

Нивото на вибрациите може да бъде оценено по отношение на сравнителните данни относно емисиите на подобни машини.

1.5.10. ***Лъчения***

Нежеланите лъчения на машината трябва да бъдат елиминирани или ограничени до степен, която не оказва отрицателен ефект върху хората.

Всяко функционално йонизиращо лъчение от машината трябва да бъде ограничено до най-ниското ниво, необходимо за правилното ѝ функциониране по време на монтирането, експлоатирането и почистването ѝ. Когато съществува опасност, трябва да бъдат взети необходимите мерки за защита от нея.

Всяко функционално нейонизиращо лъчение на машината по време на монтирането, функционирането и почистването ѝ трябва да бъде ограничено до нива, при които не се оказва отрицателен ефект върху хората.

1.5.11. ***Външни лъчения***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че външните лъчения да не пречат на работата ѝ.

1.5.12. ***Лазерни лъчения***

Когато се използва лазерно оборудване, трябва да се вземат предвид следните мерки:

— лазерното оборудване на машината трябва да бъде проектирано и изработено така, че да се предотвратява всяко случайно облъчване,

— лазерното оборудване на машината трябва да бъде защитено така, че нито работното лъчение, нито отразеното, разсеяното и вторичното лъчение да не увреждат здравето,

— оптичните устройства за наблюдение или настройка на лазерното оборудване на машината трябва да бъдат такива, че лазерното лъчение да не създава никаква опасност за здравето.

1.5.13. ***Емисии на опасни материали и вещества***

Машината трябва така да бъде проектирана и изработена така, че да се избягват опасностите от вдишване, поглъщане, контакт с кожата, очите и лигавиците и проникване през кожата на създавани от нея опасни материали и вещества.

Когато опасността не може да бъде отстранена, машината трябва да бъде така съоръжена, че опасните материали и вещества да бъдат улавяни, отвеждани, утаявани чрез пулверизиране с вода, филтрирани или третирани чрез всеки друг метод с подобна ефективност.

Когато процесът не е напълно изолиран по време на нормалното функциониране на машината, устройствата за улавяне и/или отвеждане трябва да бъдат поставени по начин, при който се постига максимален ефект.

▼B

1.5.14. ***Риск от оставане на хора, затворени в машината***

Машината трябва да бъде проектирана, изработена или окомплектована със средства, предотвратяващи възможността човек да остане затворен в нея, или ако това е невъзможно, със средства за повикване на помощ.

1.5.15. ***Риск от подхлъзване, загуба на равновесие или падане***

Части от машината, на които е предвидено да се движат или стоят хора, трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да предотвратяват подхлъзване, загуба на равновесие или падане на хора.

При необходимост тези части на машината трябва да бъдат снабдени с неподвижни ръкохватки да захващане на потребителите, които да им позволяват да запазят равновесие.

1.5.16. ***Мълния***

Машината, която има нужда от защита срещу ефектите от мълния по време на своето използване, трябва да бъде оборудвана със система, позволяваща отвеждането в земята на електрическия заряд.

1.6. ПОДДРЪЖКА

1.6.1. ***Поддръжка на машината***

Местата за регулировка и поддръжка трябва да са разположени извън опасните зони. Дейностите по настройване, поддръжка, ремонт, почистване и обслужване трябва да могат да се изпълняват при спряна машина.

Ако едно или повече от горните условия не може да бъде изпълнено по технически причини, необходимо е да се вземат мерки, за да може тези дейности да бъдат извършвани без никакъв риск (виж точка 1.2.5.).

При автоматична машина и евентуално при други машини трябва да се предвиди присъединително устройство за монтиране на диагностично оборудване за откриване на неизправности.

Частите на автоматична машина, които трябва често да бъдат заменяни, трябва да може да се отстраняват и да се заменят лесно и безопасно. Достъпът до тези части трябва да дава възможност тези дейности да се изпълняват с необходимите технически средства в съответствие с определен от производителя начин на работа.

1.6.2. ***Достъп до работните места и до местата за обслужване***

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да има възможност за безопасен достъп до всички места, използвани за обслужване по време на функционирането, настройването и поддръжката на машината.

1.6.3. ***Изключване на машината от източниците на енергия***

Машината трябва да бъде окомплектована с устройства за изключване от всички източници на енергия. Тези устройства трябва да бъдат ясно обозначени. Те трябва да могат да се заключват, ако повторното им включване може да е опасно за хората. Устройствата трябва да могат също така да се заключват, когато операторът не може от всички места, до които има достъп, да проверява дали захранването с енергия е все така прекъснато.

В случай на захранване на машина с електрически ток посредством щепселно съединение, достатъчно е изваждането на щепсела, при условие че операторът може от всички места, до които има достъп, да проверява дали щепселът е все така изваден.

▼B

След прекъсване на енергията трябва да е възможно останалата или акумулираната енергия във веригите на машината да се отведе нормално и безопасно за хората.

Като изключение от изискването, посочено в предходните параграфи, някои вериги могат да останат присъединени към техните енергийни източници, например за да позволят задържане на части, съхраняване на информация, осветяване на вътрешните пространства и др. В този случай трябва да се вземат специални мерки, за да се осигури безопасността на оператора.

1.6.4. ***Намеса на оператора***

Машината трябва да бъде проектирана, изработена и съоръжена така, че необходимостта от намеса на оператора да е ограничена. Ако не може да се избегне намесата на оператора, то тя трябва да може да се извършва лесно и безопасно.

1.6.5. ***Почистване на вътрешни части***

Машината трябва да е проектирана и изработена така, че да е възможно да се почистват вътрешните части, които съдържат опасни вещества или препарати, без да се прониква в тях; трябва също така да е възможно тяхното евентуално разблокиране отвън. Ако е невъзможно да се избегне проникването в машината, тя трябва да бъде проектирана и изработена така, че почистването да може да се извършва напълно безопасно.

1.7. ИНФОРМАЦИЯ

1.7.1. ***Информация и предупреждения, поставени на машината***

Информацията и предупрежденията върху машината за предпочитане трябва да бъдат поставяни под формата на символи или пиктограми, които са лесни за разбиране. Всяка писмена или звукова информация и предупреждение трябва да бъдат изразени на един или няколко от официалните езици на Общността, който(които) може(могат) да бъде(ат) определен(и) в съответствие с Договора от държавата-членка, в която машината е пусната на пазара и/или в експлоатация, и може да се придружава при поискване от версии на всеки друг официален език на Общността, който се разбира от операторите.

1.7.1.1. **Информация и информационни устройства**

Необходимата информация за управление на машината трябва да бъде предоставена под форма, която е недвусмислена и лесно разбираема. Тази информация не трябва да бъде прекалено голяма, за да не претоварва оператора.

Визуалните дисплеи или всеки друг начин на интерактивна комуникация между оператора и машината трябва да бъдат лесни за разбиране и за използване.

1.7.1.2. **Предупредителни устройства**

Когато здравето и безопасността на хората могат да бъдат застрашени от неизправно функциониране на машина, която работи без наблюдение, машината трябва да бъде оборудвана така, че да издава адекватен звуков или светлинен сигнал.

Когато машината е съоръжена с предупредителни устройства, те трябва да бъдат недвусмислени и лесни за възприемане. Трябва да бъдат взети мерки, така че да се позволи на оператора да проверява действието на предупредителните устройства по всяко време.

▼B

Трябва да се прилагат изискванията на специалните директиви на Общността относно цветовете и сигналите за безопасност.

1.7.2. ***Предупреждения за остатъчни рискове***

Когато опасностите остават да съществуват въпреки интегрирането на принципите на безопасност при проектирането на машината и вземането на мерки за защита и допълнителни мерки за превенция, трябва да се предвидят необходимите предупреждения, включително и устройства за предупреждение.

1.7.3. ***Маркировка на машините***

На всяка машина трябва да бъде поставена на видно място, по четлив и траен начин най-малко следната информация:

— търговско наименование и пълен адрес на производителя или при необходимост на неговия упълномощен представител,

— наименование на машината,

— ►C1 маркировка „CE“ ◄ (виж приложение III),

— означение на серията или типа,

— номер на серията, ако съществува такъв,

— година на производство, по-специално годината, в която е завършен производственият процес.

Забранено е поставянето на по-ранна или по-късна дата на машината по време на поставянето на ►C1 маркировката „CE“ ◄.

Освен това, ако машината е проектирана и изработена за експлоатация във взривоопасна среда, това трябва да бъде посочено на нея.

На машината трябва също така да са поставени всички указания относно типа ѝ, които са необходими за безопасната ѝ експлоатация. Тази информация трябва да отговаря на изискванията, предвидени в точка 1.7.1.

Когато дадена машинна част трябва да бъде премествана с повдигателно съоръжение по време на използване на машината, масата ѝ трябва да се означи по четлив, неизтриваем и недвусмислен начин.

1.7.4. ***Инструкция за експлоатация***

Всяка машина трябва да се придружава от инструкция за експлоатация на официалния(ите) език(ци) на Общността или на държавата-членка, в която машината се пуска на пазара и/или в експлоатация.

Инструкцията за експлоатация, която придружава машината, трябва да бъде „оригинална инструкция“ или „превод на оригиналната инструкция“, като в този случай преводът трябва да бъде придружаван от „оригиналната инструкция“.

Чрез дерогация инструкцията за експлоатация, предназначена да бъде използвана от специализирания персонал, който зависи от производителя или неговия упълномощен представител, може да бъде предоставена само на един от езиците на Общността, които този персонал разбира.

Инструкцията за експлоатация трябва да бъде съставена в съответствие с изложените по-долу принципи.

▼B

1.7.4.1. **Общи принципи на съставяне на инструкцията за експлоатация**

а) Инструкцията за експлоатация трябва да бъде съставена на един или няколко от официалните езици на Общността. Текстът „Оригинална инструкция“ трябва да фигурира на тези езикови версии на инструкцията за експлоатация, които са проверени от производителя или неговия упълномощен представител.

б) Когато не съществува „Оригинална инструкция“ на официалния(ите) език(ци) на държавата, в която се използва машината, преводът на този език или езици трябва да бъде предоставен от производителя или неговия упълномощен представител или от лицето, което внася машината във въпросната езикова зона. На тези преводи трябва да фигурира текстът „Превод на оригиналната инструкция“.

в) Съдържанието на инструкцията за експлоатация трябва не само да обхваща нормалната употреба на машината, но също така да взема предвид предвидимата в разумни граници лоша експлоатация.

г) В случай на машини, предназначени за използване от непрофесионални потребители, при съставянето и представянето на инструкцията за експлоатация трябва да се взема предвид общообразователното ниво и прозорливостта, която разумно може да се очаква от тези потребители.

1.7.4.2. **Съдържание на инструкцията за експлоатация**

Всяка инструкция за експлоатация трябва при необходимост да съдържа следната информация:

а) търговското наименование и пълния адрес на производителя или на неговия упълномощен представител;

б) наименованието на машината, така както то е указано на самата машина, с изключение на серийния номер (виж точка 1.7.3.);

в) ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄ или документ, представящ съдържанието на ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄, в който се указват характеристиките на машината, без задължително да се включват серийният номер и подписът;

г) общо описание на машината;

д) планове, чертежи, описания и обяснения, необходими за използване, поддържане и поправка на машината, както и за проверка на нейното добро функциониране;

е) описание на работното(ите) място(места), което(които) може(могат) да бъде(бъдат) заето(и) от операторите;

ж) описание на нормалната употреба на машината;

з) предупреждения относно начините, по които машината не трябва да се използва, които опитът е показал, че биха могли да съществуват;

и) ►C1 инструкции за монтаж ◄, инсталирането и свързването, включително плановете, схемите, начините на закрепване и указване на шасито или съоръжението, на което трябва да бъде монтирана машината;

й) инструкции относно инсталирането и монтажа, предназначени да намалят шума и вибрациите;

▼B

к) инструкции относно пускането в експлоатация и употребата на машината, и при необходимост инструкции относно обучението на операторите;

л) информация относно остатъчните рискове, които съществуват въпреки факта, че принципите на безопасност са интегрирани при проектирането на машината, и че са взети допълнителни мерки за защита и превенция;

м) инструкции относно предпазните мерки, които трябва да бъдат взети от потребителите, включително при необходимост индивидуалното предпазно оборудване, което трябва да се предвиди;

н) основните характеристики на инструментите, които могат да бъдат монтирани на машината;

о) условията, при които машините отговарят на изискването за стабилност по време на употреба, транспортиране, монтаж или демонтаж, когато не се употребяват или по време на изпитвания или предвидими повреди.

п) инструкции, позволяващи да се направи така, че операциите по транспортиране, товаро-разтоварна дейност и складиране да бъдат извършвани напълно безопасно, като се указва масата на машината и на различните нейни елементи, когато те трябва редовно да бъдат транспортирани поотделно;

р) начин на действие в случай на инцидент или повреда; ако е възможно настъпване на блокиране, начинът на действие, който трябва да се спазва, за да се позволи безопасно разблокиране;

с) описание на операциите по регулиране и поддръжка, които потребителят трябва да извършва, както и на превантивните мерки, които трябва да бъдат спазвани;

т) инструкции, целта на които е операциите по регулиране и поддръжка да могат да бъдат извършвани безопасно, включително относно предпазните мерки, които трябва да бъдат вземани по време на тези операции;

у) спецификации на резервните части, които трябва да бъдат използвани, когато това оказва влияние върху здравето и безопасността на операторите;

ф) ►C1 информация относно следните емисии от излъчван във въздуха шум:

— A-претегленото ниво на звуково налягане на работните места, когато то превишава 70 dB (A); когато това ниво е по-ниско или равно на 70 dB (A), това трябва да се посочи,

— C-претеглено излъчено върхово звуково налягане на работните места, когато то превишава 63 Pa (130 dB спрямо 20 μPa),

— A-претегленото ниво на звукова мощност, излъчвано от машината, когато A-претегленото ниво на звуково налягане на работните места превишава 80 dB (A). ◄

Тези стойности или се измерват реално на въпросната машина, или се установяват въз основа на измервания, извършени за технически сравнима машина, представителна за машината, която ще бъде произвеждана.

►C1 Когато машината е с много големи размери, вместо A-претегленото ниво на звукова мощност може да се посочи A-претегленото ниво на звуково налягане в определени места около машината. ◄

▼B

Когато не се прилагат хармонизираните стандарти, звуковите нива трябва да се измерват чрез използване на най-подходящия метод за машината. Когато са посочени стойностите на звуковите емисии, трябва да бъде указана точността на измерване на тези стойности. Условията на функциониране на машината по време на измерването и използваните методи на измерване трябва да бъдат описани.

Когато работното(ите) място(места) не е(са) определено(и) или не може(могат) да бъде(бъдат) определено(и), ►C1 А-претегленото ниво на звуково налягане ◄ трябва да бъде измерено на разстояние 1 метър от повърхността на машината и на височина 1,60 метра над пода или площадката за достъп. Трябва да се посочат мястото и стойността на максималното звуково налягане.

Ако специалните директиви на Общността предвиждат други изисквания относно измерването на нивата на звуково налягане или мощност, тези директиви трябва да бъдат прилагани, а съответните предписания на настоящата точка не се прилагат.

►C1 x) когато машината може да излъчва нейонизиращи лъчения ◄, които биха могли да навредят на хората, по-специално на лицата, използващи активни или неактивни имплантируеми медицински устройства, трябва да бъде предоставена информация относно влиянието на излъчването върху оператора и застрашените лица.

1.7.4.3. **Търговски документи**

Търговските документи, които представят машината, не трябва да влизат в противоречие с инструкцията за експлоатация по отношение на аспектите, свързани със здравето и безопасността. Търговските документи, които описват експлоатационните характеристики на машината, трябва да съдържат същата информация относно емисиите като инструкцията за експлоатация.

2. *ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО КЪМ ОПРЕДЕЛЕНИ КАТЕГОРИИ МАШИНИ*

▼M2

Машините, предназначени за използване в хранително-вкусовата, козметичната или фармацевтичната промишленост, ръчно преносимите и/или ръчно водимите машини, преносимите машини за закрепване и другите машини с ударно действие, машините за обработване на дърво и на материали с подобни физически характеристики, както и машините за прилагане на пестициди трябва да отговарят на всички съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, предвидени в настоящата част (вж. Общи принципи, точка 4).

▼B

2.1. МАШИНИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВАТА ПРОМИШЛЕНОСТ, И МАШИНИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА КОЗМЕТИЧНАТА ИЛИ ФАРМАЦЕВТИЧНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

2.1.1. ***Общи положения***

Машините, предназначени за използване с хранителни продукти или с козметични или фармацевтични продукти, трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да се избегне всеки риск от инфекция, заболяване или заразяване.

▼B

Трябва да бъдат спазвани следните изисквания:

а) материалите, които са в допир или са предназначени да бъдат в допир с хранителни продукти или с козметични или фармацевтични продукти трябва да отговарят на изискванията, установени в съответните директиви. Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че тези материали да могат да се почистват преди всяко използване; когато това е невъзможно, трябва да се използват елементи за еднократна употреба;

б) всички повърхнини, които са в допир с хранителни продукти или с козметични или фармацевтични продукти, различни от елементите за еднократна употреба, трябва:

— да бъдат гладки и без грапавини или вдлъбнатини, които могат да задържат органични вещества, като същото изискване се прилага към свръзките между две повърхнини,

▼C1

— да са проектирани и изработени така, че да се намаляват до минимум издатините, ръбовете и вдлъбнатините на сглобките,

▼B

— да могат лесно да бъдат почиствани и дезинфекцирани, ако е необходимо след сваляне на лесно демонтируемите части; вътрешните повърхнини трябва да бъдат закръглени с радиус, достатъчен да позволява пълно почистване;

в) течностите, газовете и аерозолите, получени от хранителни продукти или от козметични или фармацевтични продукти, както и течностите за почистване, дезинфекция и измиване трябва да е възможно да бъдат източвани напълно от машината (ако е възможно в положение „почистване“);

г) машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да предотвратява всяко проникване на вещества, живи същества, по-специално насекоми или натрупването на органични вещества в места, които не могат да се почистват;

д) машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че нито едно опасно за здравето спомагателно вещество, включително използваните смазочни вещества, не трябва да може да влиза в контакт с хранителни, козметични или фармацевтични продукти. Когато е необходимо, машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да позволява да се проверява спазването на това изискване.

2.1.2. ***Инструкция за експлоатация***

В инструкцията за експлоатация на машините, предназначени за хранително-вкусовата промишленост, и машините, предназначени за използване с козметични или фармацевтични продукти, трябва да се указват препоръчваните продукти и методи на почистване, дезинфекция и измиване не само за леснодостъпните места, но също за местата с невъзможен или непрепоръчителен достъп.

2.2. ПРЕНОСИМИ РЪЧНО ДЪРЖАНИ И/ИЛИ ►C1 РЪЧНО ВОДИМИ МАШИНИ ◄

2.2.1. ***Общи положения***

Преносимите ръчно държани и/или ►C1 ръчно водими машини ◄ трябва:

— съобразно вида на машината тя трябва да има опорна повърхнина с достатъчни размери и достатъчен брой средства за хващане и държане с подходящи размери, разположени така, че да се осигури устойчивост на машината при нормалните работни условия,

▼B

— когато средствата за захващане не могат да бъдат пуснати напълно безопасно, машината трябва да бъде снабдена с командни устройства за ръчно пускане и/или спиране, разположени така, че операторът да може да ги задейства, без да пуска средствата за захващане, освен когато това е технически невъзможно или когато има независим орган за управление,

— да не предизвикват рискове при случайно пускане и/или продължаване на функционирането, след като операторът пусне средствата за захващане, като трябва да се вземат еквивалентни мерки, ако това изискване не е осъществимо от техническа гледна точка,

— да позволяват при необходимост осъществяването на визуален контрол на опасната зона и на действието на инструмента върху обработвания материал.

Средствата за захващане на преносимите машини трябва да са така проектирани и изработени, че да позволяват лесното пускане в действие и спиране.

2.2.1.1. **Инструкция за експлоатация**

Инструкцията за експлоатация трябва да съдържа следната информация относно вибрациите, предавани от преносимите ръчно държани и ►C1 ръчно водими машини ◄:

— общата стойност на вибрациите, на които са подложени горните крайници, ако тя надвишава 2,5 m/s^2, или ако е необходимо да се посочи, че тази стойност не надвишава 2,5 m/s^2,

— степента на точност на измерване.

Тези стойности или се измерват реално на въпросната машина, или се установяват въз основа на измервания, извършени за технически сравнима машина, представителна за машината, която ще бъде произвеждана.

Когато не се прилагат хармонизираните стандарти, вибрациите трябва да се измерват чрез използване на най-подходящия за машината измервателен код.

Условията на функциониране на машината по време на измерването и използваните методи на измерване или позоваването на прилагания хармонизиран стандарт трябва да бъдат описани.

2.2.2. ***Преносими машини за закрепване и други видове машини с ударно действие***

2.2.2.1. **Общи положения**

Преносимите машини за закрепване и другите видове машини с ударно действие трябва да са така проектирани и изработени, че:

— енергията да се предава на понасящия удара елемент от междинната част, която е свързана с машината,

— устройство за валидиране трябва да възпрепятства удара, ако машината не е позиционирана правилно с достатъчно налягане върху основния материал,

— да се възпрепятства неволното ѝ задействане; при необходимост се изисква извършването на съответна поредица от действия върху устройството за валидиране и върху органа за управление, за да бъде задействан ударът,

▼C1

— да се възпрепятства неволното ѝ задействане по време на преместване или в случай на сътресение,

▼B

— операциите по натоварване и разтоварване да могат да се извършват лесно и безопасно.

Трябва да е възможно при необходимост машината да бъде оборудвана с подходящи предпазни кожуси и предпазители, които трябва да бъдат предоставени от нейния производител.

2.2.2.2. **Инструкция за експлоатация**

Инструкцията за експлоатация трябва да предоставя необходимата информация относно:

— аксесоарите и заменяемото оборудване, които могат да бъдат използвани с машината,

— подходящите крепителни или други ударопоглъщащи елементи, които могат да бъдат използвани с машината,

— при необходимост подходящите патрони или касети, които трябва да се използват.

2.3. МАШИНИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДЪРВО ИЛИ НА МАТЕРИАЛИ С ПОДОБНИ ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Машините за обработка на дърво или на материали с подобни физически характеристики трябва да отговарят на следните изисквания:

а) машината трябва да бъде проектирана, изработена или комплектована така, че обработваният детайл да може да се поставя и направлява безопасно; ►C1 когато детайлът се придържа на работната маса ◄, тя трябва да осигурява достатъчна устойчивост по време на работа и не трябва да затруднява преместването на детайла;

б) когато се предполага, че машината ще се използва в условия, които съдържат риск от изхвърляне на обработваните части или на парчета от тях, тя трябва да бъде проектирана, изработена или комплектована така, че да се избегне това изхвърляне или, ако това не е възможно, изхвърлянето да не поражда рискове за оператора и/или за изложените на нейното действие лица;

в) машината трябва да бъде оборудвана с автоматична спирачка, която спира инструмента за достатъчно кратко време, ако има риск от контакт с инструмента по време на процеса на неговото спиране;

г) когато инструментът е вграден в не напълно автоматична машина, последната трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се отстрани или намали рискът от неволни наранявания.

▼M2

2.4. МАШИНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПЕСТИЦИДИ

2.4.1. ***Определение***

„Машини за прилагане на пестициди“ са машини, специално предназначени за прилагане на продукти за растителна защита по смисъла на член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита ([1]).

([1]) ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.

▼M2

2.4.2. ***Общи положения***

Производителят на машини за прилагане на пестициди или неговият упълномощен представител трябва да осигури извършването на оценка на риска от нежелано излагане на околната среда на действието на пестициди, в съответствие с процеса на оценка и намаляване на рисковете, посочен в Общите принципи, точка 1.

Машините за прилагане на пестициди трябва да бъдат проектирани и изработени, като се вземат предвид резултатите от оценката на риска съгласно първа алинея, така че машините да могат да бъдат експлоатирани, регулирани и поддържани без нежелано излагане на околната среда на действието на пестициди.

Загубите от изтичане трябва да се предотвратяват по всяко време.

2.4.3. ***Контрол и наблюдение***

Трябва да има възможност за лесен и точен контрол, наблюдение и незабавно спиране на прилагането на пестициди от работните места.

2.4.4. ***Пълнене и изпразване***

Машините трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да се улесни прецизното пълнене с необходимото количество пестициди и да се гарантира лесното и цялостно изпразване, като се предотвратява разливането на пестициди и се избягва замърсяването на източника на водоснабдяване по време на тези операции.

2.4.5. ***Прилагане на пестициди***

2.4.5.1. **Дозиране при прилагането**

Машините трябва да бъдат снабдени със средства за лесно, прецизно и надеждно регулиране на дозирането при прилагане.

2.4.5.2. **Разпределение, нанасяне и отнасяне на струята пестициди**

Машините трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да се осигури нанасяне на пестицидите в целевите области, да се сведат до минимум загубите към други области и да се предотврати отнасянето на струята пестициди към околната среда. Когато е необходимо, трябва да се гарантира равномерно разпределение и хомогенно нанасяне.

2.4.5.3. **Изпитвания**

За да се провери дали съответните части на машината отговарят на изискванията, посочени в раздели 2.4.5.1 и 2.4.5.2, производителят или неговият упълномощен представител трябва да проведат или да възложат провеждането на подходящи изпитвания за всеки тип машина.

2.4.5.4. **Загуби при спиране**

Машините трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да предотвратяват загубите при спиране прилагането на пестициди.

2.4.6. ***Поддръжка***

2.4.6.1. **Почистване**

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да може да бъде лесно и напълно почиствана, без да се замърсява околната среда.

▼**M2**

2.4.6.2. **Обслужване**

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се улесни смяната на износените части, без да се замърсява околната среда.

2.4.7. ***Проверки***

Трябва да има възможност за лесно свързване на необходимите измервателни уреди към машината с цел проверка на нейното правилно функциониране.

2.4.8. ***Маркировка на дюзи, цедки и филтри***

Дюзите, цедките и филтрите трябва да се маркират така, че техният тип и размери да могат да бъдат ясно определени.

2.4.9. ***Посочване на използваните пестициди***

Когато е необходимо, машините трябва да бъдат снабдени с табела, на която операторът да може да постави надпис с наименованието на използвания пестицид.

2.4.10. ***Инструкция за експлоатация***

Инструкцията за експлоатация трябва да предоставя следната информация:

а) предпазните мерки, които трябва да бъдат предприети по време на смесване, товарене, прилагане, изпразване, почистване, операции по обслужване и транспортиране, за да се избегне замърсяването на околната среда;

б) подробни условия на употреба за различните предвидени работни среди, включително съответната подготовка и регулиране, необходими, за да се гарантира нанасянето на пестицидите в целевите области, като същевременно се сведат до минимум загубите към други области, да се предотврати отнасянето на струята пестициди към околната среда и, по целесъобразност, да се осигури равномерно разпределение и хомогенно нанасяне на пестицидите;

в) номенклатурата от типове и размери на дюзите, цедките и филтрите, които могат да бъдат използвани с машината;

г) честотата на проверките и критериите и метода за подмяна на износените части, които влияят на правилното функциониране на машините, като например дюзи, цедки и филтри;

д) изискванията за калибрирането, ежедневната поддръжка, подготовката за зимата и други проверки, необходими, за да се осигури правилното функциониране на машината;

е) видове пестициди, които биха могли да доведат до неправилно функциониране на машината;

ж) указание, че операторът следва да актуализира редовно наименованието на използвания пестицид върху табелата, посочена в раздел 2.4.9;

з) свързването и употребата на всякакви специални устройства или принадлежности и необходимите предпазни мерки, които следва да бъдат взети;

и) указание, че машината може да подлежи на националните изисквания за редовни проверки от посочените за тази цел органи, както е предвидено в Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестицидите ([1]);

([1]) ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71.

▼M2

й) характеристиките на машините, които трябва да бъдат проверени, за да се гарантира правилното им функциониране;

к) инструкции за свързване на необходимите измервателни инструменти.

▼B

3. *ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОПАСНОСТИТЕ, ДЪЛЖАЩИ СЕ НА ПОДВИЖНОСТТА НА МАШИНИТЕ*

Машините, създаващи опасности вследствие подвижността си, трябва да отговарят на всички съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в настоящата глава (виж общите принципи, точка 4).

3.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

3.1.1. ***Определения***

а) „Машина, представляваща опасност поради своята подвижност“, е:

— машина, функционирането на която налага или подвижност по време на работа, или непрекъснато или периодично преместване, в зависимост от последователността от фиксирани работни места, или

— машина, която функционира без преместване, но която може да бъде снабдена със средства, позволяващи тя да бъде премествана по-лесно от едно място на друго.

б) „Водач“ е операторът, упълномощен да премества дадена машина. Водачът може или да бъде превозван от самата машина, да я съпровожда пеша или да я направлява с дистанционно управление.

3.2. РАБОТНИ МЕСТА

3.2.1. ***Място за управление***

Видимостта от мястото за управление трябва да бъде такава, че водачът да може съвсем безопасно за него и за околните лица да управлява машината и инструментите ѝ при предвидимите условия на употреба. При необходимост трябва да се осигурят подходящи устройства, за да се отстранят опасностите в резултат от недостатъчна пряка видимост.

Машината, на която се превозва водачът, трябва да бъде проектирана и изработена така, че от мястото за управление да няма риск за водача в случай на неволен допир с колелата или веригите.

Мястото за управление за превозвания на машината водач трябва да бъде така проектирано и изработено, че да може да се монтира кабина, ако това не увеличава рисковете и ако съществува достатъчно място за нея. В кабината трябва да има място за необходимите за водача инструкции.

3.2.2. ***Седалка***

Когато съществува опасност операторите или другите превозвани лица от машината да бъдат премазани между частите на машината и земята в случай на преобръщането ѝ, по-специално в случай на машина, оборудвана с предвидената в точки 3.4.3 или 3.4.4 защитна структура, седалките им трябва да бъдат проектирани или оборудвани със система за задържане, така че лицата да бъдат задържани на седалките, без това да възпрепятства нито необходимите движения по време на работа, нито движенията спрямо структурата, предизвиквани от окачването на седалките. Тези системи за задържане не трябва да бъдат монтирани, ако увеличават опасността.

▼B

3.2.3. ***Места, предназначени за други лица***

Ако условията за експлоатация предвиждат други лица освен водача да могат да бъдат транспортирани временно или редовно от машината или да работят с нея, трябва да се предвидят подходящи места за транспортиране или за работа без риск.

Точка 3.2.1, втори и трети параграф се прилагат също така към местата, предвидени за лица, различни от водача.

3.3. СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Ако е необходимо, трябва да се вземат мерки за възпрепятстване на неоторизираното използване на устройствата за управление.

При наличие на дистанционно управление всяко командно устройство трябва да указва ясно коя(кои) е(са) управлявана(ите) от него машина(и).

Системата за дистанционно управление трябва да е така проектирана и изработена, че да оказва въздействие единствено върху:

— съответната машина,

— съответните функции.

Машината, която се управлява дистанционно, трябва да бъде проектирана и изработена така, че да отговаря единствено на сигнали на предвидените командни устройства.

3.3.1. ***Устройства за управление***

От мястото за управление водачът трябва да може да задейства всички устройства за управление, необходими за работа на машината, с изключение на функциите, чието безопасно задействане може да стане само чрез устройства за управление, разположени извън мястото за управление. Това включва, по-специално, онези функции, за изпълнението на които отговарят оператори, различни от водача, или за които водачът трябва да напусне своето място за управление, така че да може да ги изпълни безопасно.

Когато има педали, те трябва да бъдат така проектирани, изработени и разположени, че да могат да се задействат безопасно от водача с минимален риск от извършване на неправилна операция. Те трябва да имат противоплъзгаща се повърхност и да могат лесно да се почистват.

Когато задействането на устройствата за управление може да води до опасности, по-специално до опасни движения, тези устройства за управление с изключение на онези от тях, които имат предварително определено положение, трябва да се връщат в неутрално положение, щом операторът ги освободи.

В случай на машини на колела системата за управление трябва да бъде проектирана и изработена така, че да намалява силата на внезапните движения на кормилното колело или на лоста за управление, причинени от удари върху управляемите колела.

Всяко устройство за управление, което блокира диференциала, трябва да бъде проектирано и разположено така, че да позволява деблокиране на диференциала, когато машината е в движение.

Точка 1.2.2, шести параграф относно сигналите за звуково и/или светлинно предупреждение се прилага само в случай на движение на заден ход.

▼B

3.3.2. ***Пускане в действие/придвижване***

Всяко придвижване на самоходна машина с водач, намиращ се на нея, трябва да бъде възможно само ако водачът е на мястото на управление.

Когато поради нуждите на функционирането на машината тя е оборудвана с устройства, които са извън нейните нормални габарити (например стабилизатори, стрела и др.), водачът трябва да може да проверява лесно преди придвижването на машината дали тези устройства са в предвиденото положение, осигуряващо безопасно движение.

Същото се отнася до всички други части, които, за да позволят безопасно придвижване, трябва да бъдат в определено положение, и ако е необходимо, да са блокирани.

Когато не възникват други рискове, придвижването на машината трябва да зависи от позиционирането на гореспоменатите части в безопасно положение.

Не трябва да е възможно да се получи неволно придвижване на машината при пускане в ход на двигателя.

3.3.3. ***Функция по придвижване на машината***

Без да се засягат изискванията на нормативната уредба за движение по пътищата, самоходните машини и ремаркетата трябва да отговарят на изискванията за намаляване на скоростта, спиране, задействане на спирачките и обездвижване, така че да се осигури безопасност при всякакви предвидени условия на функциониране, натоварване, скорост, състояние на терена и наклон.

Водачът трябва да може да намали скоростта и да спре самоходната машина чрез основното устройство. Когато безопасността го изисква в случай на неизправност на основното устройство или при липса на енергозахранване за задвижването му, трябва да се предвиди аварийно устройство с напълно независимо и леснодостъпно управление за намаляване на скоростта и спиране.

Когато безопасността го изисква, трябва да се предвиди устройство за паркиране, което да осигурява неподвижността на спрялата машина. Това устройство може да бъде комбинирано с едно от устройствата, посочени във втори параграф, при условие че то е изцяло механично.

Машина с дистанционно управление трябва да бъде снабдена с устройство, позволяващо тя да се спира автоматично и незабавно и да се предотвратява потенциално опасното ѝ функциониране при следните ситуации:

— когато водачът е загубил контрол над нея,

— при приемане на сигнал за спиране,

— когато е открита неизправност в част от системата, която е свързана с безопасността,

— когато не е приет никакъв сигнал за валидиране в определен указан срок.

Точка 1.2.4 не се отнася за функцията по придвижване на машината.

3.3.4. ***Придвижване на машини, управлявани от водач, който ги съпровожда пеша***

Всяко придвижване на самоходна машина, управлявана от водач, който я съпровожда пеша, трябва да бъде възможно само ако водачът въздейства непрекъснато върху съответния орган за управление. По-специално, не трябва да е възможно да се получи придвижване на машината при пускане в ход на двигателя.

▼B

Системите за управление на машините, управлявани от водач, който ги съпровожда пеша, трябва да бъдат така проектирани, че да намаляват до минимум опасностите, възникващи от непреднамерено придвижване на машината към водача, а по-специално опасностите от:

— премазване,

— нараняване от въртящи се инструменти.

Скоростта на придвижване на машината трябва да бъде съобразена със скоростта на движение пеша на водача.

В случай на машини, върху които може да се монтира въртящ се инструмент, не трябва да бъде възможно този инструмент да се задейства, когато е включен задният ход, освен когато движението на машината се предизвиква от движението на инструмента. В последния случай скоростта на движение назад трябва да бъде такава, че да не представлява опасност за водача.

3.3.5. ***Неизправност във веригата за управление***

Неизправност в енергозахранването при сервоуправление, когато има такова, не трябва да пречи машината да бъде управлявана за времето, необходимо за спирането ѝ.

3.4. ЗАЩИТА СРЕЩУ МЕХАНИЧНИ ОПАСНОСТИ

3.4.1. ***Неконтролирани движения***

Машината трябва да бъде проектирана, изработена и при необходимост монтирана върху подвижната си основа така, че по време на придвижването ѝ неконтролираните отклонения от центъра на тежестта ѝ да не засягат нейната устойчивост или да не оказват прекалено натоварване върху структурата ѝ.

3.4.2. ***Движещи се части на трансмисии***

Като изключение от разпоредбите на точка 1.3.8.1 по отношение на двигателите предпазителите, възпрепятстващи достъпа до движещите се части в двигателния отсек, не трябва да имат устройство за заключване, ако, за да бъдат отворени, е необходимо да се използва инструмент или ключ или да се задейства орган за управление, разположен на мястото за управление, при условие че това място е разположено в напълно затворена кабина, снабдена с ключалка, която да не позволява на неоторизираните лица да влизат в нея.

3.4.3. ***Преобръщане***

Когато при самоходна машина с водач, оператор(и) или друго(и) лице(а), намиращо(и) се на нея, съществува риск от преобръщане, машината трябва да бъде съоръжена с подходяща защитна конструкция, освен ако това не увеличава съществуващата опасност.

Тази конструкция трябва да бъде такава, че в случай на преобръщане да гарантира на намиращите се на машината лица достатъчен граничен обем при деформация.

За да се провери дали конструкцията отговаря на изискването, установено във втори параграф, производителят или неговият упълномощен представител трябва да проведе или възложи провеждането на подходящи изпитвания за всеки тип конструкция.

▼B

3.4.4. ***Падащи предмети***

Когато при самоходна машина с водач, оператор(и) или друго(и) лице(а), намиращо(и) се на нея, съществува риск от падане на предмети или материали, машината трябва да е проектирана и изработена така, че да се вземат предвид тези опасности, и да бъде съоръжена, ако размерите ѝ позволяват, с подходяща защитна конструкция.

Тази конструкция трябва да бъде такава, че в случай на падане на предмети или материали да гарантира на намиращите се на машината лица достатъчен граничен обем при деформация.

За да се провери дали конструкцията отговаря на изискването, установено във втори параграф, производителят или неговият упълномощен представител трябва да проведе или възложи провеждането на подходящи изпитвания за всеки тип конструкция.

3.4.5. ***Средства за достъп***

Средствата за хващане и стъпване трябва да бъдат така проектирани, изработени и разположени, че операторите да ги ползват инстинктивно и да не използват за тази цел устройствата за управление.

3.4.6. ***Устройства за теглене***

Всяка машина, използвана за теглене или предназначена да бъде теглена, трябва да бъде съоръжена с теглещи или прикачни устройства, проектирани, изработени и разположени така, че да осигурят лесно и безопасно прикачване и откачване и да предотвратяват случайното откачване по време на използване.

Доколкото натоварването върху теглича го изисква, тези машини трябва да бъдат съоръжени с подпора с опорна площ, подходяща за натоварването и терена.

3.4.7. ***Предаване на мощност от самоходната машина (или трактор) към задвижваната машина***

Демонтируемите устройства за механично предаване на движението, свързващи самоходната машина (или трактора) към първия неподвижен лагер на задвижваната машина, трябва да бъдат проектирани и изработени така, че всяка движеща се по време на работа част да бъде защитена по цялата ѝ дължина.

Валът за отвеждане на мощност от самоходната машина (или трактора), към който е свързано демонтируемото устройство за механично предаване на движението, трябва да бъде защитен или чрез неподвижен предпазител, закрепен на самоходната машина (или трактора), или посредством всяко друго устройство, осигуряващо равностойна защита.

Трябва да бъде възможно отварянето на този предпазител, за да се осигури достъп до демонтируемото устройство за предаване на движението. След като той бъде монтиран на мястото си, трябва да остава достатъчно място, за да не се позволява на карданния вал да повреждa предпазителя, когато машината (или тракторът) е в движение.

Приемателният вал на теглената машина (входящият вал) трябва да бъде затворен в защитен кожух, закрепен към машината.

Ограничител на въртящия момент или на механизъм за свободен ход се разрешава да бъде монтиран към карданния вал само откъм страната на задвижваната машина. В този случай на демонтируемото устройство за механично предаване на движението трябва да бъде указана посоката на монтиране.

▼B

Всяка теглена машина, функционирането на която налага наличието на демонтируемо устройство за механично предаване на движението, свързващо го към самоходна машина (или трактор), трябва да има такава система за закрепване на демонтируемото устройство за механично предаване на движението, че когато машината не е свързана, демонтируемото устройство за механично предаване на движението и защитният му кожух да не се повреждат при контакт с терена или с части от машината.

Външните части на защитния кожух трябва да бъдат проектирани, изработени и разположени така, че да не могат да се въртят заедно с демонтируемото устройство за механично предаване на движение. Защитният кожух трябва да покрива трансмисията до външния край на вътрешните вилки в случай на обикновени карданни шарнири, и най-малко до центъра на външния(ите) шарнир(и) в случай на „широкоъгълни“ кардани.

Ако е предвиден достъп до работните места в близост до демонтируемото устройство за механично предаване на движение, той трябва да е проектиран и изработен така, че да не може защитните кожуси на валовете да се използват като стъпала, освен ако не са предвидени и създадени за тази цел.

3.5. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДРУГИ ОПАСНОСТИ

3.5.1. ***Акумулатори***

Мястото за поставяне на акумулаторите трябва да бъде проектирано и конструирано така, че да се избегне възможността за изхвърляне на електролит върху оператора дори в случай на преобръщане и да се избегне натрупването на пари в местата, заемани от операторите.

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че акумулаторите да могат да бъдат разкачени с помощта на леснодостъпно устройство, предвидено за тази цел.

3.5.2. ***Пожар***

В зависимост от предвидените от производителя опасности машината трябва, ако размерите ѝ позволяват:

— или да позволява закрепването на леснодостъпни пожарогасители,

— или да е съоръжена с вградени пожарогасителни системи.

3.5.3. ***Емисии на опасни вещества***

Точка 1.5.13, втори и трети параграф не се прилагат, когато основната функция на машината е пулверизирането на определени вещества. Въпреки това операторът трябва да бъде защитаван от опасността от контакт с такива опасни емисии.

3.6. ИНФОРМАЦИЯ И ОБОЗНАЧЕНИЯ

3.6.1. ***Сигнализация, сигнали и предупреждения***

Всяка машина трябва да има средства за сигнализация и/или табели с инструкции за експлоатация, настройване и поддръжка, когато това е необходимо, за да се осигури здравето и безопасността на хората. Те трябва да бъдат подбрани, проектирани и изработени така, че да са ясно видими и да не могат да се изтриват.

▼B

Без да се засягат разпоредбите на нормативната уредба за движение по пътищата, машините с водач, намиращ се на тях, трябва да имат следното оборудване:

— звуково сигнално устройство за предупреждаване на застрашените лица,

— система за светлинна сигнализация, съобразена с предвидените условия на използване; последното изискване не се прилага за машини, предназначени изключително за работа под земята и които нямат електрозахранване,

— при необходимост подходяща връзка между ремаркето и машината, позволяваща предаването на сигналите.

Машините с дистанционно управление, които при нормални условия на използване излагат хората на опасности от удар или прегазване, трябва да имат подходящи средства за сигнализация на движението си или средства за защита на застрашените лица от такива опасности. Същото се отнася за машини, които при използване постоянно повтарят движения напред и назад по една и съща ос, когато водачът няма директна видимост към задната част на машината.

Машината трябва да бъдат конструирана така, че да не е възможно непреднамереното изключване на предупредителните и сигналните устройства. Всеки път, когато това е необходимо за безопасността, тези устройства трябва да имат средства за контрол на правилното им функциониране и всеки техен отказ трябва да стане известен на оператора.

Когато движенията на дадена машина или на нейните работни устройства са особено опасни, върху машината трябва да се поставят знаци, забраняващи приближаването до нея по време на работа. Тези знаци трябва да бъдат четливи от достатъчно разстояние, за да се осигури безопасност на лицата, които трябва да бъдат в близост до нея.

3.6.2. ***Маркировка***

На всяка машина трябва да бъде поставена по четлив и траен начин най-малко следната информация:

— номиналната мощност в киловати (кВ),

— масата в килограми (kg) за обичайната конфигурация,

и, ако е необходимо:

— предвидената максимална теглителна сила върху куката на теглича в нютони (N),

— предвиденото максимално вертикално натоварване върху куката на теглича в нютони (N).

3.6.3. ***Инструкция за експлоатация***

3.6.3.1. **Вибрации**

Инструкцията за експлоатация трябва да съдържа следната информация относно вибрациите, предавани от машината на горните крайници или на цялото тяло:

— общата стойност на вибрациите, на които са подложени горните крайници, ако тя надвишава 2,5 m/s^2, или ако е необходимо да се посочи, че тази стойност не надвишава 2,5 m/s^2,

— максималната усреднена средноквадратична стойност на ускорението, на което тялото е подложено, когато то надвишава 0,5 m/s^2, а когато не надвишава 0,5 m/s^2, това трябва да се посочи,

— степента на точност на измерване.

▼B

Тези стойности или се измерват реално на въпросната машина, или се установяват въз основа на измервания, извършени за технически сравнима машина, представителна за машината, която ще бъде произвеждана.

Когато не се прилагат хармонизираните стандарти, вибрациите трябва да се измерват чрез използване на най-подходящия за машината измервателен код.

Условията на функциониране на машината по време на измерването и използваните измервателни кодове трябва да бъдат описани.

3.6.3.2. **Многостранна употреба**

Инструкцията за употреба на машините, които могат да имат многостранна употреба в зависимост от използваното оборудване, и инструкцията за употреба на заменяемото оборудване трябва да съдържат необходимата информация, за да се позволи безопасното сглобяване и употреба на базовата машина и на заменяемото оборудване, което може да бъде монтирано на нея.

4. *ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОПАСНОСТИТЕ ВСЛЕДСТВИЕ ПОДЕМНИ ОПЕРАЦИИ*

Машините, създаващи опасности вследствие подемни операции, трябва да отговарят на всички съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в настоящата глава (виж общите принципи, точка 4).

4.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

4.1.1. ***Определения***

а) „Подемна операция“ е операция по преместване на единични товари, съставени от отделни предмети и/или хора, които налагат промяна на нивото в определен момент.

б) „Направляван товар“ е товар, цялото движение на който се извършва по твърди или гъвкави направляващи водачи, чието положение в пространството е определено от неподвижни точки.

в) „Коефициент на използване“ е аритметичното отношение между гарантираното от производителя или неговия упълномощен представител натоварване, което може да издържи даден компонент, и означеното върху този компонент максимално работно натоварване.

г) „Коефициент на изпитване“ е аритметичното отношение между натоварването при статични или динамични изпитвания на машина или товарозахващащо приспособление, и максималното работно натоварване, означено съответно върху машината или детайла от товарозахващащото приспособление.

д) „Статично изпитване“ е изпитване, което се състои първо в оглед на машината или товарозахващащото приспособление и последващо прилагане на сила, отговаряща на максималното работно натоварване, умножено по съответния коефициент за статично изпитване, и в извършване на нов оглед на машината или на товарозахващащото приспособление след отстраняване на посоченото натоварване, за да се установи дали не са настъпили някакви повреди.

▼B

ж) „Динамично изпитване“ е изпитване, при което подемната машина работи при всички възможни конфигурации при максимално работно натоварване, умножено по съответния коефициент за динамично изпитване, като се държи сметка за динамичното поведение на машината, за да се провери правилната ѝ работа.

з) „Превозващо устройство“ е частта от машината, в която се намират хората и/или се поставят предметите, за да бъдат повдигани.

4.1.2. ***Мерки за предпазване от механични опасности***

4.1.2.1. **Опасности, предизвиквани от загуба на устойчивост**

Машината трябва да бъде така проектирана и изработена, че да осигурява изискваната в точка 1.3.1 устойчивост по време на работа и в неработно състояние, включително през всички етапи на транспортиране, монтаж и демонтаж, при предвидими откази на дадена част и също така при изпитвания, извършени съгласно инструкцията за експлоатация. За тази цел производителят или неговият упълномощен представител трябва да използва подходящите методи за проверка.

4.1.2.2. **Машина, движеща се по направляващи релси или релсови пътища**

Машината трябва да бъде снабдена с устройства, действащи върху направляващите профили или релсовите пътища, за да се предотврати дерайлирането ѝ.

Въпреки това, ако въпреки наличието на такива устройства съществува риск от дерайлиране или повреда на направляващия профил или в ходовата част, трябва да се предвидят устройства, които да предотвратяват падането на оборудването, на елементи от него или на товара, както и преобръщането на машината.

4.1.2.3. **Механична якост**

Машината, товарозахващащите приспособления и техните части трябва да могат да издържат натоварванията, на които са подложени по време на работа, и ако е необходимо, в неработно състояние, при предвидените условия за монтаж и използване и при всички възможни конфигурации, като при необходимост се вземат предвид последиците от атмосферните въздействия и от силите, оказвани от хората. Това изискване трябва също така да се изпълнява по време на транспортиране, монтаж и демонтаж.

Машината и товарозахващащите приспособления трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да предотвратяват неизправностите, дължащи се на умора или износване, като се взема под внимание предвиденият тип употреба.

Използваните материали трябва да бъдат подбрани съобразно различните видове предвидена работна среда, като по-специално се имат предвид фактори като корозия, абразия, удари, екстремни температури, умора, крехкост и стареене.

Машината и товарозахващащите приспособления трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да издържат без остатъчна деформация или явна повреда претоварването при статичните изпитвания. При изчисленията на якостта трябва да се вземе предвид стойността на коефициента за статично изпитване, подбран така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; като общо правило този коефициент има следните стойности:

а) ръчно задвижвани машини и товарозахващащи приспособления: 1,5;

б) други машини: 1,25.

▼B

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да издържа без възникване на неизправност динамичните изпитвания, извършени с максималния работен товар, умножен по коефициента за динамично изпитване. Този коефициент се подбира така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; като общо правило той е равен на 1,1. По принцип динамичните изпитвания се провеждат при предвидените номинални скорости. Ако веригата за управление на машината позволява извършването на няколко едновременни движения, изпитванията трябва да се проведат при най-неблагоприятните условия, като по принцип се комбинират въпросните движения.

4.1.2.4. **Ролки, барабани, макари, въжета и вериги**

Диаметрите на ролките, барабаните и макарите трябва да бъдат съвместими с размерите на въжетата или веригите, с които могат да бъдат съоръжени.

Барабаните и макарите трябва да бъдат проектирани, изработени и разположени така, че въжетата или веригите, с които те работят, да могат да се навиват, без да се изместват странично от предвиденото положение.

Въжетата, използвани непосредствено за повдигане или поддържане на товара, не трябва да имат заплитания освен в краищата им. Въпреки това заплитанията са допустими при инсталациите, които са предназначени още на етапа на проектиране да бъдат променяни периодично в зависимост от нуждите при употреба.

Коефициентът на използване на комплекта въже и неговите накрайници трябва да бъде избран така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност. Като общо правило този коефициент е равен на 5.

Коефициентът на използване на подемните вериги трябва да бъде избран така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност. Като общо правило този коефициент е равен на 4.

За да се провери дали е постигнат необходимият коефициент на използване, производителят или неговият упълномощен представител трябва да проведе или да възложи провеждането на подходящи изпитвания за всеки тип верига и въже, както и за всеки тип накрайници за въже, използвани за непосредствено вдигане на товара.

4.1.2.5. **Товарозахващащи приспособления и техните части**

Товарозахващащите приспособления и техните части трябва да бъдат оразмерени, като се вземат предвид процесите на умора и стареене за определен брой работни цикли, съобразени с предвидения срок за използване при указаните условия на експлоатация за извършване на определена дейност.

Освен това:

а) коефициентът на използване за комплекта метално въже-накрайник на въжето трябва да се подбере така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; като общо правило този коефициент е равен на 5. Въжетата не трябва да имат никакви заплитания или клупове освен в краищата си;

б) когато се използват вериги със заварени звена, те трябва да бъдат от късозвенен тип. Коефициентът на използване на веригите трябва да бъде подбран така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; този коефициент като общо правило е равен на 4;

▼B

в) коефициентът на използване за текстилни въжета или колани (сапани) зависи от материала, от метода на производство, размерите и начина на използване. Този коефициент се подбира така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; като общо правило той е равен на 7, при условие че се докаже, че използваните материали са с много добро качество и че методът на производство е подходящ за предвидените условия на използване. В противен случай коефициентът като общо правило е по-висок, за да се осигури еквивалентно ниво на безопасност. Текстилните въжета и колани не трябва да имат възли, свръзки или заплитания, освен в края на сапана, с изключение на случаите на използване на безконечен сапан;

г) коефициент на използване на всички метални части на сапана или използвани със сапан трябва да бъде подбран така, че да гарантира достатъчно ниво на безопасност; този коефициент като общо правило е равен на 4;

д) максималната товароносимост на сапан с много клонове се определя въз основа на коефициента на използване на клона с най-ниска товароносимост, на броя на клоновете и на редукционен коефициент, който зависи от конфигурацията на сапана;

е) за да се провери дали е постигнат достатъчен коефициент на използване, производителят или неговият упълномощен представител трябва да проведе или да възложи провеждането на подходящи изпитвания за всеки тип части, упоменати в букви а), б), в) и г).

4.1.2.6. **Контрол на движенията**

Устройствата за контрол на движенията трябва да действат така че машината, върху която са инсталирани, да запазва безопасното си състояние.

а) Машината трябва да бъде така проектирана или окомплектована с приспособления, че амплитудата на движение на нейните части да остава в определените граници. Ако е необходимо, действието на тези приспособления трябва да се предхожда от предупредителен сигнал.

б) Когато няколко неподвижни или движещи се по релси машини могат да маневрират едновременно в едно място с рискове от сблъскване, тези машини трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да има възможност да се снабдят със системи, позволяващи да се избегнат тези рискове.

в) Механизмите на машините трябва да бъдат проектирани и изработени така, че товарите да не могат да се приплъзват опасно или да падат свободно и неочаквано, дори в случай на частичен или общ отказ на енергозахранването или при прекратяване на действията на оператора по задействане на машината.

г) Не трябва да е възможно при нормални условия на работа товарът да се спуска, като се контролира само чрез фрикционна спирачка с изключение на машините, чието действие изисква да работят по този начин.

д) Товарозахващащите устройства трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да се избягва непреднамереното падане на товарите.

4.1.2.7. **Движения на товарите по време на товаро-разтоварните дейности**

Разположението на мястото за управление на машините трябва да осигурява възможно най-широка зона за наблюдение на траекториите на движещите се части, за да се избегнат възможни сблъсквания с хора, оборудване или други машини, които могат да маневрират по същото време и могат да представляват опасност.

▼B

Машините с направляван товар трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да не позволяват хората да бъдат наранени от движенията на товара, от превозващото устройство или от използваните евентуално противотежести.

4.1.2.8. **Машини, обслужващи неподвижни площадки**

4.1.2.8.1. *Движения на превозващото устройство*

Движенията на превозващото устройство на машина, обслужваща неподвижни площадки, трябва да се извършват по дължината на твърди направляващи водачи, що се отнася до движенията към и от площадките. Системите, направлявани от подвижни Х-образни профили, също се считат като притежаващи твърди направляващи водачи.

4.1.2.8.2. *Достъп до превозващото устройство*

Когато хората имат достъп до превозващото устройство, машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че то да остава неподвижно по време на влизането в него, по-специално по време на операциите по товарене и разтоварване.

Машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че разликата в нивото между превозващото устройство и обслужваната площадка да не предизвиква опасност от спъване.

4.1.2.8.3. *Опасност от контакт с движещото се превозващо устройство*

Ако е необходимо, за да се изпълни изискването, посочено в точка 4.1.2.7, втори параграф, заеманият при работа обем трябва да бъде направен недостъпен по време на нормалното функциониране.

Когато по време на инспектиране или извършване на поддръжка съществува риск хората, намиращи се под или над превозващото устройство, да бъдат премазани между него и някоя неподвижна част, трябва да се предвиди достатъчно пространство посредством ниши за хората или посредством механични устройства, които блокират преместването на това устройство.

4.1.2.8.4. *Опасност, предизвиквана от товар, който пада от превозващото устройство*

Когато съществува опасност, предизвиквана от товар, който пада от превозващото устройство, машината трябва да бъде проектирана и изработена така, че да се отстрани този риск.

4.1.2.8.5. *Площадки*

Рисковете, предизвиквани от контакта на хората, намиращи се на площадките, с движещото се превозващо устройство или с други подвижни части, трябва да бъдат предотвратявани.

Когато съществува опасност, свързана с падането на хора в заемания при работа обем, когато превозващото устройство не се намира на площадките, трябва да се монтират предпазители, за да се отстрани този риск. Тези предпазители не трябва да се отварят от страната на заемания при работа обем. Те трябва да бъдат снабдени с устройство за заключване, управлявано от положението на превозващото устройство, което да предотвратява:

— опасни движения на превозващото устройство, докато предпазителите бъдат затворени и заключени,

— опасно отваряне на предпазител, преди превозващото устройство да спре на съответната площадка.

▼B

4.1.3. ***Годност за употреба***

При пускане на пазара или при първо пускане в експлоатация на машина или на товарозахващащи устройства производителят или неговият упълномощен представител трябва да се увери чрез подходящи мерки, които взема или поръчва да бъдат взети, че машината или готовите за употреба товарозахващащи устройства, независимо дали те се задвижват от човешка сила или от двигател, могат да изпълняват предвидените си функции безопасно.

Статичните и динамичните изпитвания, предвидени в точка 4.1.2.3, трябва да бъдат извършвани върху всяка готова за пускане в експлоатация подемна машина.

Когато машината не може да бъде монтирана в цеховете на производителя или на неговия упълномощен представител, необходимите мерки трябва да бъдат взети на мястото, на което тя ще бъде използвана. В противен случай мерките могат да бъдат взети или в цеховете на производителя, или на мястото на използване.

4.2. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИТЕ, КОИТО НЕ СЕ ЗАДВИЖВАТ ОТ ЧОВЕШКА СИЛА

4.2.1. ***Контрол на движенията***

Устройствата за управление, които позволяват контрол на движенията на машината или на нейното оборудване, трябва да изискват постоянно задействане. Въпреки това за частичните или пълните движения, при които няма опасност от сблъскване с товара или машината, тези устройства могат да се заменят с устройства за управление, позволяващи автоматичното спиране в предварително определени положения, без операторът да задейства постоянно съответния орган.

4.2.2. ***Контрол на натоварването***

Машините с максимално работно натоварване не по-малко от 1 000 kg или моментът на преобръщане на които е не по-нисък от 40 000 Nm, трябва да бъдат оборудвани с устройства, които предупреждават водача и предотвратяват опасните движения в случай на:

— претоварване чрез надвишаване на максималното работно натоварване или на максималния работен момент, дължащо се на товара, или

— превишаване на момента на преобръщане.

4.2.3. ***Съоръжения, направлявани по въжета***

Носещите, теглещите и теглещо-носещите въжета трябва да бъдат опъвани от противотежест или от устройство, позволяващо постоянно регулиране на опъването.

4.3. ИНФОРМАЦИЯ И МАРКИРОВКИ

4.3.1. ***Вериги, въжета и ремъци***

Всяка отделна дължина от подемна верига, въже или колан, които не са част от комплект, трябва да бъде маркирана или ако това е невъзможно, трябва да бъде снабдена с неотстраняема табела или пръстен с данни за името и адреса на производителя или неговия упълномощен представител, и идентификационни данни за съответния сертификат.

▼B

Този сертификат трябва да съдържа най-малко следната информация:

а) името и адреса на производителя и при необходимост на неговия упълномощен представител;

б) описание на веригата или въжето, съдържащо:

— номиналните ѝ/му размери,

— конструкцията ѝ/му,

— материал, от който са произведени, и

— всяка специална металургична обработка на материала;

в) използваният метод на изпитване;

г) максималното натоварване, на което веригата или въжето би трябвало да бъдат подлагани по време на работа. Може да се посочи диапазон от стойности в зависимост от различните предвидени приложения.

4.3.2. ***Товарозахващащи приспособления***

Всяко товарозахващащо приспособление трябва в маркировките си да съдържа следната информация:

— идентификация на материала, когато тази информация е необходима за безопасната работа,

— максимално работно натоварване.

При товарозахващащи приспособления, върху които маркировката е физически невъзможна, данните от първия параграф трябва да се посочат върху табелка или чрез други еквивалентни средства, здраво закрепени към устройството.

Тези данни трябва да бъдат четливи и разположени така, че да не могат да бъдат заличени от работата на приспособлението, нито пък да застрашават якостта му.

4.3.3. ***Подемни машини***

Максималната работна товароподемност трябва да бъде указана по напълно четлив начин върху машината. Тази маркировка трябва да бъде четлива, незаличима и разбираема.

Когато максималната работна товароподемност зависи от конфигурацията на машината, всяко място за управление трябва да има табела за товароподемността, за предпочитане във формата на диаграма или таблици, показваща допустимата работна товароподемност за всяка конфигурация.

Машините, които са предназначени единствено за повдигане на предмети и са снабдени с превозващо устройство, което позволява достъп на хора, трябва да се комплектоват с ясни и незаличими предупреждения, забраняващи повдигането на хора. Това предупреждение трябва да бъде видимо от всяко място, от което е възможен достъп.

4.4. ИНСТРУКЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

4.4.1. ***Товарозахващащи приспособления***

Всяко товарозахващащо приспособление или всяка неделима търговска партида от товарозахващащи приспособления трябва да бъде придружено(а) от инструкция за експлоатация, съдържаща най-малко следните данни:

а) предвидената употреба;

б) пределите на използване (по-специално за товарозахващащи приспособления като магнитни или вакуумни вендузи, които не отговарят напълно на изискванията на точка 4.1.2.6, буква д);

▼B

в) инструкции за монтиране, употреба и техническо обслужване;

г) използвания коефициент за статично изпитване.

4.4.2. ***Подемни машини***

Всяка подемна машина трябва да бъде придружена от инструкция за експлоатация, съдържаща информация относно:

а) техническите характеристики на машината, по-специално:

— максималната работна товароподемност и когато е необходимо, копие от табелката или таблицата с товароподемностите, описани в точка 4.3.3, втори параграф,

— реакции в местата на опорите или в местата за закрепване и при необходимост характеристики на релсовите пътища,

— ако е необходимо, определяне на баласта и указване на средствата за монтирането му;

б) съдържание на сервизната книжка на машината, ако тя не е доставена заедно с машината;

в) упътвания за използване, по-специално как операторът да преодолее липсата на пряка видимост към товара;

г) ако е необходимо, доклад от изпитването, в който се уточняват статичните и динамичните изпитвания, извършени от производителя или от неговия упълномощен представител;

д) за машините, които не са монтирани в цеховете на производителя в конфигурацията, при която ще се използват, необходимите инструкции за вземане на мерките, предвидени в точка 4.1.3, преди първоначално пускане в експлоатация.

5. *ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТ КЪМ МАШИНИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПОДЗЕМНА РАБОТА*

Машините, предназначени за подземна работа, трябва да отговарят на всички съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в настоящата глава (виж общите принципи, точка 4).

5.1. ОПАСНОСТИ, ПРЕДИЗВИКВАНИ ОТ ЗАГУБА НА УСТОЙЧИВОСТ

Механизираните крепежи трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да запазват зададената посока на преместване и да не се изместват преди и по време на натоварване, а също след отстраняване на натоварването. Те трябва да имат места за закрепване на горните планки (силови палци) на отделните хидравлични подпори.

5.2. ДВИЖЕНИЕ

Механизираните крепежи не трябва да пречат на движението на хората.

5.3. УСТРОЙСТВА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Устройствата за ускоряване и спиране на движението на машините, движещи се по релси, трябва да бъдат задействани ръчно. Въпреки това устройствата за валидиране могат да бъдат задействани с крак.

Устройствата за управление на механизираните крепежи трябва да бъдат проектирани и разположени така, че по време на преместването им операторът да е подслонен от неподвижна секция на крепежа. Устройствата за управление трябва да бъдат защитени от всякакво неволно задействане.

▼B

5.4. СПИРАНЕ

Самоходните релсови машини, предназначени за подземна работа, трябва да имат устройство за валидиране, което въздейства върху веригата за управление на движението на машината по такъв начин, че придвижването да бъде спирано, ако водачът не упражнява контрол върху придвижването.

5.5. ПОЖАР

Текстът на точка 3.5.2, второ тире е задължителен за машините, които имат леснозапалими части.

Спирачната система за машините, предназначени за подземна работа, трябва да бъде проектирана и изработена така, че да не създава искри или причинява възникването на пожари.

Машините за подземна работа с двигател с вътрешно горене трябва да бъдат комплектовани само с двигател, използващ гориво с ниско налягане на парите и който изключва използването на електрическа искра.

5.6. ЕМИСИИ ОТ ОТРАБОТЕНИ ГАЗОВЕ

Емисиите от отработени газове от двигателите с вътрешно горене не трябва да се отвеждат в посока нагоре.

6. *ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО, ПРИЛАГАНИ КЪМ МАШИНИТЕ, ПРЕДИЗВИКВАЩИ ВЪЗНИКВАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОПАСНОСТИ, ВСЛЕДСТВИЕ ПОВДИГАНЕ НА ХОРА*

Машините, създаващи опасности вследствие повдигане на хора, трябва да отговарят на всички съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето, посочени в настоящата глава (виж общите принципи, точка 4).

6.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

6.1.1. ***Механична якост***

Превозващото устройство, включително люковете, трябва да бъде проектирано и изработено така, че да предлага пространството и здравината, съответстващи на максималния брой лица, които могат да се намират в това устройство, и на номиналното работно натоварване.

Коефициентите на използване на компонентите, определени в точки 4.1.2.4 и 4.1.2.5, са недостатъчни за машините, предназначени за вдигане на хора, и като общо правило трябва да бъдат удвоени. Машината, предназначена за вдигане на хора или на хора и предмети, трябва да бъде оборудвана с окачване или със система за поддържане на превозващото устройство, която е необходимо да бъде проектирана и изработена така, че да осигурява достатъчно общо ниво на безопасност и да предотвратява опасността от падане на устройството за повдигане.

Когато се използват въжета или вериги за окачване на превозващото устройство, като общо правило трябва да се използват най-малко две независими въжета или вериги, като всяко(а) от тях има собствено закрепване.

6.1.2. ***Контрол на натоварването на машините, които не се задвижват от човешка сила***

Изискванията на точка 4.2.2 се прилагат независимо от стойностите на максималния работен товар и на момента на преобръщане, освен ако производителят може да докаже, че не съществува опасност от претоварване или преобръщане.

▼B

6.2. УСТРОЙСТВА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Когато изискванията за безопасност не налагат други решения, превозващото устройство трябва като общо правило да бъде проектирано и изработено така, че лицата, намиращи се в него, да разполагат със средства за управление на движението за вдигане, спускане, и ако е необходимо, и за друг вид придвижване на превозващото устройство.

Тези устройства за управление трябва да имат приоритет пред всеки друг орган, управляващ същото движение, с изключение на устройствата за аварийно спиране.

Устройствата за управление на тези движения трябва да бъдат от вид, изискващ постоянно въздействие, освен ако самото превозващо устройство е напълно затворено.

6.3. РИСКОВЕ ЗА ХОРАТА, КОИТО СЕ НАМИРАТ В ПРЕВОЗВАЩОТО УСТРОЙСТВО

6.3.1. ***Рискове, предизвиквани от движенията на превозващото устройство***

Машината за повдигане на хора трябва да бъде проектирана, изработена или комплектована така, че положителните и отрицателните ускорения на превозващото устройство да не предизвикват опасности за хората.

6.3.2. ***Рискове от падане на хора от превозващото устройство***

Превозващото устройство не трябва да се накланя дотолкова, че да създава риск от падане на хората в него, включително когато машината и превозващото устройство са в движение.

Когато превозващото устройство е проектирано като работно място, трябва да се осигури неговата стабилност и да се възпрепятстват опасните движения.

Ако мерките, предвидени в точка 1.5.15, не са достатъчни, превозващото устройство трябва да бъде снабдено с места за закрепване, чийто брой е съобразен с броя на хората, които могат да се намират в превозващото устройство. Местата за закрепване трябва да са достатъчно здрави, за да позволяват използването на индивидуално защитно оборудване, предназначено да предпазва от падания от определена височина.

Люковете в пода или тавана или страничните врати трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да възпрепятстват неочаквано отваряне, като посоката им на отваряне трябва да предотвратява риска от падане при такова неочаквано отваряне.

6.3.3. ***Опасност, предизвиквана от падането на предмети върху превозващото устройство***

Когато съществува опасност за хората поради падане на предмети върху превозващото устройство, то трябва да бъде оборудвано със защитен покрив.

6.4. МАШИНИ, ОБСЛУЖВАЩИ НЕПОДВИЖНИ ПЛОЩАДКИ

6.4.1. ***Рискове за хората, които се намират в превозващото устройство***

Превозващото устройство трябва да бъде проектирано и изработено така, че да се избягват рисковете, предизвиквани от контакта между хората и/или предметите в превозващото устройство, от една страна, и всяка неподвижна или подвижна част, от друга страна. При необходимост самото превозващо устройство трябва да бъде напълно затворено с врати, оборудвани с устройство за заключване, предотвратяващо опасните движения на превозващото устройство, когато вратите не са затворени. Вратите трябва да останат затворени, ако превозващото устройство спре между две площадки, когато съществува опасност от падане извън него.

▼B

Машината трябва да бъде проектирана, изработена и при необходимост оборудвана с приспособления така, че да се избягва неконтролираното движение на превозващото устройство в посока нагоре или надолу. Тези устройства трябва да могат да спират превозващото устройство при максималното му работно натоварване и при предвидената максимална скорост.

Спирането, предизвикано от действието на това устройство, не трябва да предизвиква опасно отрицателно ускорение за пътуващите при всички случаи на натоварване.

6.4.2. ***Устройства за управление, разположени на площадките***

Устройствата за управление, различни от използваните в случай на неотложна необходимост, които са разположени на площадките, не трябва да предизвикват движенията на превозващото устройство когато:

— устройствата за управление на превозващото устройство функционират,

— превозващото устройство не се намира на площадка.

6.4.3. ***Достъп до превозващото устройство***

Предпазните приспособления на площадките и на превозващото устройство трябва да бъдат проектирани и изработени така, че да осигуряват напълно безопасно преминаване към и от превозващото устройство, като се вземат предвид предвидимото съчетание от предмети и хора, които трябва да бъдат вдигани.

6.5. МАРКИРОВКИ

На превозващото устройство трябва да бъдат поставени обозначения, необходими за осигуряване на безопасността, по-специално:

— броят на лицата, които могат да се намират в превозващото устройство,

— максималната работна товароносимост.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Декларации

1. *СЪДЪРЖАНИЕ*

А. ►C1 ЕО ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ ◄ НА МАШИНИТЕ

Декларацията и нейните преводи трябва да бъдат съставени при спазване на едни и същи условия като инструкцията за експлоатация (виж приложение I, точки 1.7.4.1, букви а) и б) и трябва да са отпечатани или написани на ръка с главни печатни букви.

Тази декларация се отнася до машините в състоянието, в което те са били пуснати на пазара и изключва добавените компоненти и/или операциите, извършени впоследствие от крайния потребител.

►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄ трябва да съдържа следните елементи:

1. търговско наименование и пълен адрес на производителя и при необходимост на неговия упълномощен представител;

2. името и адреса на лицето, оторизирано да съставя техническото досие, като то трябва да е установено в Общността;

3. описание и идентификация на машината, включително нейното генерично наименование, функция, модел, тип, сериен номер и търговско наименование;

4. декларация, уточняваща изрично, че машината отговаря на всички релевантни изисквания на настоящата директива, и при необходимост подобна декларация, уточняваща, че машината съответства на други директиви и/или релевантни разпоредби. Тези позовавания трябва да съответстват на текстовете, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз;*

5. при необходимост име, адрес и идентификационен номер на нотифицирания орган, който е извършил ►C1 ЕО изследването на типа ◄, предвидено в приложение IX, и номер на сертификата за ►C1 ЕО изследване на типа ◄;

6. при необходимост име, адрес и идентификационен номер на нотифицирания орган, който е одобрил системата за ►C1 пълно осигуряване на качеството ◄, предвидена в приложение X;

7. при необходимост позоваване на използваните хармонизирани стандарти, предвидени в член 7, параграф 2;

8. при необходимост позоваване на останалите използвани стандарти и технически спецификации;

9. място и дата на съставяне на декларацията;

10. идентификация и подпис на лицето, оправомощено да съставя тази декларация от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

Б. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ВГРАЖДАНЕ НА ЧАСТИЧНО ОКОМПЛЕКТОВАНИ МАШИНИ

Декларацията и нейните преводи трябва да бъдат съставени при същите условия като инструкцията за експлоатация (виж приложение I, точки 1.7.4.1, букви а) и б) и трябва да са отпечатани или написани на ръка с главни печатни букви.

Декларацията за вграждане трябва да съдържа следните елементи:

1. търговско наименование и пълен адрес на производителя на частично окомплектованата машина и при необходимост на неговия упълномощен представител;

2. името и адреса на лицето, оторизирано да съставя въпросното техническо досие; това лице трябва да е установено в Общността;

▼B

3. описание и идентификация на частично окомплектованата машина, включително нейното генерично наименование, функция, модел, тип, сериен номер и търговско наименование;

4. декларация, с която се изброяват тези от съществените изисквания на настоящата директива, които са приложени и удовлетворени, и се уточнява, че съответната техническа документация е съставена в съответствие с приложение VII, част Б, и при необходимост декларация, уточняваща, че частично окомплектованата машина съответства на други приложими директиви. Тези позовавания трябва да съответстват на текстовете, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз;*

5. поемане на ангажимент за предаване след надлежно мотивирана молба от националните органи на релевантната информация относно частично окомплектованата машина. Този ангажимент включва подробностите по начина на предаване и не нарушава правата на интелектуална собственост на производителя на частично окомплектованата машина;

6. деклариране, че частично окомплектованата машина не трябва да бъде пускана в експлоатация преди машината, в която ще трябва да бъде вградена, да бъде обявена като съответстваща на релевантните разпоредби на настоящата директива, когато това се налага;

7. място и дата на съставяне на декларацията;

8. идентификация и подпис на лицето, оправомощено да съставя тази декларация от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

2. *СЪХРАНЕНИЕ*

Производителят на машината или неговият упълномощен представител съхранява оригинала на декларацията за съответствие на ЕО за период от най-малко десет години след последната дата на производство на машината.

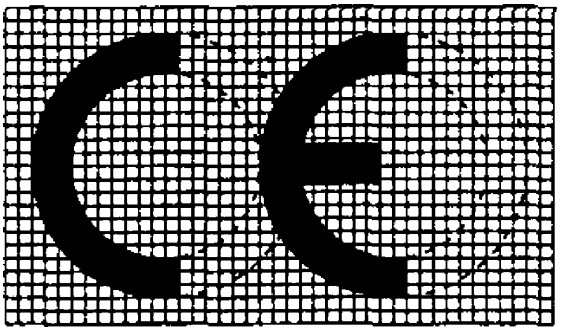
Производителят на частично окомплектованата машина или неговият упълномощен представител съхранява оригинала на декларацията за вграждане за период от най-малко десет години след последната дата на производство на частично окомплектованата машина.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III

►C1 Маркировка „CE“ ◄

►C1 Маркировката за съответствие „CE“ ◄ се състои от ►C1 инициалите „CE“ ◄ съгласно следното графично изображение:

В случай на намаляване или увеличаване на ►C1 маркировката „CE“ ◄, трябва да се спазват пропорциите, посочени в модела по-горе.

Различните елементи на ►C1 маркировката „CE“ ◄ трябва да имат еднакви вертикални размери, които не трябва да са по-малки от 5 mm. При машините с малки размери изискването относно този минимален размер може да не бъде спазвано.

►C1 Маркировката „CE“ ◄ трябва да бъде поставяна в непосредствена близост до името на производителя или на неговия упълномощен представител чрез използване на същата технология.

Когато е приложена процедурата по ►C1 пълно осигуряване на качеството ◄, предвидена в член 12, параграф 3, буква в) и в параграф 4, буква б), непосредствено до ►C1 маркировката „CE“ ◄ трябва да бъде поставен идентификационният номер на нотифицирания орган.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Категории машини, за които трябва да се прилага една от процедурите, предвидени в член 12, параграфи 3 и 4

1. Циркуляри (с един или няколко диска) за обработка на дървени материали и материали с подобни физически характеристики или за обработка на месо и материали с подобни физически характеристики от следните типове:

1.1. отрезни машини с режещ(и) инструмент(и), който е неподвижен по време на работа, с неподвижна маса или супорт с ръчно подаване на обработваемия детайл или с демонтируемо подавателно устройство;

1.2. отрезни машини с режещ(и) инструмент(и), който е неподвижен по време на работа, с пендел носач или шейна с възвратно-постъпателно движение, с ръчно подаване;

1.3. отрезни машини с режещ(и) инструмент(и), който е неподвижен по време на работа, с вградено устройство за механизирано подаване на обработваемите детайли и ►C1 с ръчно зареждане и/или сваляне на детайлите ◄;

1.4. отрезни машини с режещ(и) инструмент(и), който е подвижен по време на работа, с вградено устройство за механизирано придвижване на режещия инструмент и ►C1 с ръчно зареждане и/или сваляне на детайлите ◄.

2. Машини за рендосване на дървен материал с ръчно подаване (абрихт).

3. Едностранни рендосвачни машини за обработка на дървен материал (щрайхмуси) за постигане на определена дебелина, с вградено устройство за механизирано подаване на обработваемите детайли и ►C1 с ръчно зареждане и/или сваляне на детайлите ◄.

4. Лентови триони (банциги) ►C1 с ръчно зареждане и/или сваляне на детайлите ◄ за обработка на дървен материал и на материали с подобни физически характеристики или за обработване на месо и материали с подобни физически характеристики от следните типове:

4.1. отрезни машини с режещ(и) инструмент(и), който е неподвижен по време на работа, с маса или супорт за поддържане на детайла, които са неподвижни или с възвратно-постъпателно движение;

4.2. отрезни машини с режещ инструмент, който е монтиран на шейна с възвратно-постъпателно движение.

5. Комбинирани машини от видовете, посочени в точки от 1 до 4 и в точка 7 за обработване на дървени материали и на материали с подобни физически характеристики.

6. Многовретенни фрезови машини за обработване на дървен материал с ръчно подаване.

7. Фрези с вертикална ос с ръчно подаване за обработване на дървени материали и на материали с подобни физически характеристики.

8. Преносими верижни триони за обработване на дървен материал.

►C1 9. Преси за студена обработка на метали, включително преси за огъване, с ръчно зареждане и/или сваляне на детайлите, чиито подвижни работни части ◄ могат да имат ход, по-голям от 6 мм и скорост по-висока от 30 mm/s.

10. Машини за шприцоване или формоване под налягане на пластмаси, ►C1 с ръчно зареждане или сваляне на детайлите. ◄

11. Машини за шприцоване или формоване под налягане на каучук, ►C1 с ръчно зареждане или сваляне на детайлите. ◄

12. Машини за подземна работа от следните видове:

12.1. локомотиви и вагонетки със спирачки;

12.2. крачещи хидравлични крепежи.

▼B

13. Сметосъбиращи машини за битови отпадъци с ръчно товарене и механизъм за пресоване.

14. Демонтируеми устройства за механично предаване на движение, включително техните предпазители.

15. Предпазители на демонтируемите устройства за механично предаване на движение.

16. Подемници за повдигане на превозни средства.

17. Подемни съоръжения за хора или за хора и предмети, при които съществува риск от падане от височина по-голяма от 3 метра.

18. Преносими машини за закрепване с експлозивен заряд и други машини с ударно действие.

19. Предпазни устройства, предназначени да откриват наличието на хора.

20. Задвижвани от двигател подвижни предпазители с устройство за заключване, предназначени да бъдат използвани в машините, упоменати в точки 9, 10 и 11.

21. Логически блокове, осигуряващи дейности, свързани с безопасността.

22. Конструкции за защита при преобръщане (ROPS).

23. Конструкции за защита от падащи предмети (FOPS).

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Индикативен списък на защитните елементи, предвидени в член 2, буква в)

1. Предпазители на демонтируемите устройства за механично предаване на движение.
2. Предпазни устройства, предназначени да откриват наличието на хора.
3. Задвижвани от двигател подвижни предпазители с устройство за заключване, предназначени да бъдат използвани в машините, упоменати в точки 9, 10 и 11 на приложение V.
4. Логически блокове, осигуряващи дейности, свързани с безопасността.
5. Клапани с допълнителни средства за откриване на неизправностите, предназначени за контрол на опасните движения на машините.
6. Системи за извличане на емисиите, предизвиквани от машините.
7. Предпазители и защитни устройства, предназначени да предпазват застрашените лица от движещите се части, които участват пряко в работния процес на машината.
8. Устройства за контрол на натоварването и движенията на подемните машини.
9. Устройства за задържане на хора към седалките им.
10. Устройства за аварийно спиране.
11. Системи, имащи за цел предотвратяване на натрупването на потенциално опасни електростатични заряди.
12. Ограничители на енергия и аварийни устройства, предвидени в точки 1.5.7, 3.4.7 и 4.1.2.6 от приложение I.
13. Системи и устройства, предназначени да намаляват звуковите емисии и вибрациите.
14. Конструкции за защита при преобръщане (ROPS).
15. Конструкции за защита от падащи предмети (FOPS).
16. Устройства за управление, задействани с две ръце.
17. Компоненти за машини, предназначени за вдигане и/или за придвижване на хора между различни площадки, които са включени в следния списък:

    а) устройства за заключване на вратите на площадките;

    б) устройства, имащи за цел предотвратяване на падане на товара или неговото неконтролирано движение към горната част на превозващото устройство;

    в) устройства за ограничаване на прекалено високата скорост;

▼C1

    г) буфери с акумулиране на енергия:

    — нелинейни, или

    — буфери с демпфериране на обратното движение;

    д) буфери с разсейване на енергия;

▼B

    е) устройства за осигуряване на безопасност, монтирани на силовите цилиндри на хидравличните системи, когато те се използват като устройства за предотвратяване на падане;

    ж) електрически устройства за осигуряване на безопасност, съставени от обезопасяващи прекъсвачи с електронни компоненти.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Инструкция за монтаж на частично окомплектована машина

►C1 Инструкцията за монтаж ◄ на частично окомплектована машина трябва да съдържа описание на условията, които трябва да се изпълнят, за да се позволи адекватното вграждане в крайната машина, така че здравето и безопасността да не бъдат застрашени.

►C1 Инструкцията за монтаж ◄ трябва да бъде изготвена на един от официалните езици на Общността, който се приема от производителя на машината, в която ще бъде вграждана частично окомплектованата машина, или от неговия упълномощен представител.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

A. **Техническо досие на машините**

В настоящата част се описва процедурата, която трябва да се следва за съставяне на техническо досие. Техническото досие трябва да доказва, че машината съответства на изискванията на настоящата директива. То трябва да обхваща проектирането, производството и функционирането на машината, в степента необходима за оценяване на съответствието. Техническото досие трябва да бъде изготвено на един или няколко от официалните езици на Общността с изключение на инструкцията за експлоатация на машината, за която се прилагат специалните изисквания, предвидени в приложение I, точка 1.7.4.1.

1. Техническото досие включва следните елементи:

а) конструктивно досие, съдържащо:

— общо описание на машината,

— чертеж на цялата машина, чертежи на управляващите вериги, както и съответни описания и обяснения, необходими за разбиране принципа на функциониране на машината,

— подробни и пълни чертежи, евентуално придружавани от изчислителни записки, резултати от изпитвания, сертификати и други, необходими за проверяване съответствието на машината със съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето,

— документация относно оценката на рисковете, описваща прилаганата процедура, включително:

i) списък на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, които се прилагат към машината;

ii) описание на прилаганите защитни мерки за премахване на идентифицираните опасности или за тяхното намаляване и при необходимост указване на свързаните с машината остатъчни рискове;

— използваните стандарти и други технически спецификации, като се уточняват обхващаните от тези стандарти съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето,

— всеки технически доклад, който представя резултати от изпитванията, извършени или от производителя, или от орган, избран от производителя или от неговия упълномощен представител,

— копие от инструкцията за експлоатация на машината,

— при необходимост декларация за вграждане на включените частично окомплектовани машини и отнасящите се до тях инструкции за монтаж,

— при необходимост копие от ►**C1** ЕО декларацията за съответствие ◄ на машината или на други вградени в машината продукти,

— копие от ►**C1** ЕО декларацията за съответствие ◄;

б) в случай на серийно производство се включват прилаганите вътрешни разпоредби, за да се гарантира, че машините остават в съответствие с изискванията на настоящата директива.

Производителят трябва да извърши необходимите изследвания и изпитвания на компонентите, аксесоарите или на цялата машина, за да се определи дали тя чрез своя проект или конструкция може да бъде сглобявана и пускана в експлоатация напълно безопасно. Съответните доклади и резултати се прилагат към техническото досие.

▼B

2. Предвиденото в точка 1 техническо досие трябва да бъде предоставено на разположение на компетентните органи на държавите-членки за период от най-малко десет години от датата на производство на машината или в случай на серийно производство — от датата на производство на последната бройка.

Не е задължително това техническо досие да се намира на територията на Общността. Освен това то не трябва да бъде постоянно на разположение в материална наличност. Въпреки това то трябва да може да бъде възстановено и предоставено на разположение в срок, който е в съответствие с неговата сложност, от лицето, посочено в ►C1 ЕО декларацията за съответствие ◄.

Техническото досие не трябва да включва подробни планове или всяка друга специфична информация относно използваните при производството на машините съставни модули, освен ако информацията за тях е необходима за проверка на съответствието на машината спрямо съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето.

3. Непредставянето на техническото досие след подаване на надлежно мотивирана молба от компетентните национални органи може да представлява достатъчна причина за възникване на съмнение в съответствието на въпросната машина със съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето.

Б. **Релевантна техническа документация относно частично окомплектованите машини**

В настоящата част се описва процедурата, която трябва да се следва за съставяне на релевантна техническа документация. Документацията трябва да показва кои от изискванията на настоящата директива са приложени и изпълнени. Тя трябва да обхваща проектирането, производството и функционирането на частично окомплектованата машина, в степента необходима за оценяване на съответствието със съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето. Документацията трябва да бъде съставена на един или няколко от официалните езици на Общността.

Тя включва следните елементи:

а) конструктивно досие, съдържащо:

— чертеж на цялата частично окомплектована машина, както и чертежи на управляващите вериги,

— подробни и пълни чертежи, евентуално придружавани от изчислителни записки, резултати от изпитвания, сертификати и други, необходими за проверяване съответствието на частично окомплектованата машина с приложените съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето,

— документация относно оценката на рисковете, описваща прилаганата процедура, включително:

i) списък на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, които се прилагат и са удовлетворени;

ii) описание на прилаганите защитни мерки за премахване на идентифицираните опасности или за тяхното намаляване и при необходимост указване на остатъчните рискове;

iii) използваните стандарти и други технически спецификации, като се уточняват обхващаните от тези стандарти съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето;

iv) всеки технически доклад, който представя резултати от изпитванията, извършени или от производителя, или от орган, избран от производителя или от неговия упълномощен представител;

v) копие от инструкцията за монтаж на частично окомплектованата машина;

▼B

б) в случай на серийно производство се включват вътрешните разпоредби, които ще бъдат приложени, за да се гарантира, че частично окомплектованите машини остават в съответствие с прилаганите съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето.

Производителят трябва да извърши необходимите изследвания и изпитвания на компонентите, аксесоарите или на цялата частично окомплектована машина, за да се определи дали тя чрез своя проект или конструкция може да бъде сглобявана и използвана напълно безопасно. Съответните доклади и резултати се прилагат към техническото досие.

Релевантната техническа документация трябва да бъде предоставена на разположение на компетентните органи на държавите-членки за период от най-малко десет години от датата на производство на частично окомплектованата машина или в случай на серийно производство, от датата на производство на последната бройка, като им бъде предоставяна при поискване. Не е задължително техническата документация да се намира на територията на Общността. Освен това тя не трябва да бъде постоянно на разположение в материална наличност. Тя трябва да може да бъде възстановена и предоставена на компетентния орган от лицето, посочено в декларацията за вграждане.

Непредставянето на релевантната техническа документация след подаване на надлежно мотивирана молба от компетентните национални органи може да представлява достатъчна причина за възникване на съмнение в съответствието на частично окомплектованата машина с прилаганите и удостоверени съществени изисквания за безопасност и опазване на здравето.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Оценяване на съответствието с извършване на ►C1 вътрешен производствен контрол ◄ на машина

1. В настоящото приложение се описва процедурата, чрез която производителят или неговият упълномощен представител, който изпълнява задълженията, определени в точки 2 и 3, следи въпросната машина да отговаря на приложимите към нея изисквания на настоящата директива и да бъде изготвена декларация в този смисъл.

2. Производителят или неговият упълномощен представител изготвят за всеки представителен тип на разглежданата серия техническото досие, предвидено в приложение VII, част А.

3. Производителят взема всички необходими мерки, за да се гарантира, че по време на процеса на производство произвежданите машини съответстват на техническото досие, предвидено в приложение VII, част А, и на изискванията на настоящата директива.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ЕО изследване на типа

ЕО изследването на типа е процедурата, чрез която определен нотифициран орган констатира и удостоверява, че представителен модел на машината, предвиден в приложение IV (по-долу наричан „тип“), съответства на изискванията на настоящата директива.

1. Производителят или неговият упълномощен представител трябва да изготвят за всеки тип техническото досие, предвидено в приложение VII, част А.

2. За всеки тип искането за ЕО изследване на типа се подава от производителя или неговия упълномощен представител до нотифициран орган по негов избор.

   Това искане включва:

   — името и адреса на производителя и при необходимост на неговия упълномощен представител,

   — декларация в писмен вид, удостоверяваща, че същото искане не е депозирано пред друг нотифициран орган,

   — техническото досие.

   Освен това заявителят трябва да предостави един образец от типа на разположение на нотифицирания орган. Нотифицираният орган може да поиска предоставянето на други екземпляри, ако програмата за изпитване налага това.

3. Нотифицираният орган:

3.1. преглежда техническото досие, проверява дали типът е произведен в съответствие с него и набелязва елементите, които са проектирани в съответствие с прилаганите разпоредби на стандартите, предвидени в член 7, параграф 2, както и елементите, чийто проект не е съобразен със съответните разпоредби на горепосочените стандарти;

3.2. извършва или изисква да се извършат необходимите контролни проверки, измервания и изпитвания, за да може да провери дали приетите решения отговарят на съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето, когато стандартите, предвидени в член 7, параграф 2, не са били приложени;

3.3. когато са били използвани хармонизираните стандарти, предвидени в член 7, параграф 2, извършва или изисква да се извършат необходимите контролни проверки, измервания и изпитвания, за да може да провери дали тези стандарти са били реално приложени;

3.4. договаря се със заявителя за мястото, на което ще бъде проверено, че типът е бил произведен в съответствие с разглежданото техническо досие и на което ще бъдат проведени необходимите контролни проверки, измервания и изпитвания.

4. Ако типът съответства на изискванията на настоящата директива, нотифицираният орган издава на заявителя сертификат на ЕО за изследване на типа. Този сертификат съдържа името и адреса на производителя и на неговия упълномощен представител, данните, необходими за идентифицирането на одобрения тип, заключенията от изследването и условията, които евентуално съпътстват издаването на сертификата.

   Производителят и нотифицираният орган трябва да съхраняват за период от 15 години от датата на издаване на сертификата копие от този сертификат, техническото досие, както и всички свързани с него документи.

5. Ако типът не съответства на изискванията на настоящата директива, нотифицираният орган отказва да издаде на заявителя ЕО сертификат за изследване на типа, като мотивира подробно своя отказ. Той информира за това заявителя, останалите нотифицирани органи и държавата-членка, която го е нотифицирала. Трябва да бъде предвидена процедура по обжалване.

▼B

6. Заявителят трябва да информира нотифицирания орган, който съхранява техническото досие относно ЕО изследването на типа, за всички изменения, направени в одобрения тип. Нотифицираният орган трябва да направи преглед на тези изменения и трябва или да потвърди валидността на съществуващия сертификат за ЕО изследване на типа, или да издаде нов сертификат, когато тези изменения могат да поставят под въпрос съответствието спрямо съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето или спрямо предвидените условия за използване на типа.

7. Комисията, държавите-членки и останалите нотифицирани органи могат да получат по тяхно искане копие от сертификатите за ЕО изследване на типа. След представяне на мотивирано искане Комисията и държавите-членки могат да получат копие от техническата документация и от резултатите от изследванията, извършени от нотифицирания орган.

8. Досиетата и кореспонденцията, свързани с процедурите по ЕО изследване на типа, се съставят на официалния(ите) език(ци) на държавата-членка, в която се е установил нотифицираният орган, или на всеки друг приет от него официален език на Общността.

9. Валидност на сертификата на ЕО за изследване на типа

9.1. Нотифицираният орган е длъжен постоянно да следи сертификатът на ЕО за изследване на типа да остава валиден. Той трябва да информира производителя за всяка значителна промяна, която би могла да окаже влияние върху валидността на сертификата. Нотифицираният орган е длъжен да изтегля сертификатите, които вече не са валидни.

9.2. Производителят на съответната машина е длъжен постоянно да следи тя да съответства на нивото на технологиите.

9.3. Производителят трябва да подава на всеки пет години искане до нотифицирания орган за преразглеждане на валидността на сертификата на ЕО за изследване на типа.

Ако нотифицираният орган прецени, че сертификатът остава валиден, като се има предвид нивото на технологиите, той го подновява за допълнителни пет години.

Производителят и нотифицираният орган трябва да съхраняват за период от 15 години от датата на издаване на сертификата копие от този сертификат, от техническото досие, както и от всички свързани с него документи.

9.4. В случай че сертификатът на ЕО за изследване на типа не бъде подновен, производителят преустановява пускането на пазара на съответната машина.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ X

►C1 Пълно осигуряване на качеството ◄

В настоящото приложение се описва оценяването на съответствието на машините, предвидени в приложение IV, произвеждани с прилагане на система за ►C1 пълно осигуряване на качеството ◄ и се описва процедурата, чрез която даден нотифициран орган оценява и одобрява системата за качество и упражнява контрол над нейното прилагане.

1. Производителят трябва да прилага одобрена система за качество при проектирането, производството, окончателното инспектиране и изпитванията, както е указано в точка 2, и над него трябва да се упражнява контролът, предвиден в точка 3.

2. Система за качество

2.1. Производителят или неговият упълномощен представител трябва да депозира пред нотифициран орган по негов избор искане за оценка на неговата система за качество.

Това искане включва:

— името и адреса на производителя и при необходимост на неговия упълномощен представител,

— местата на проектиране, производство, инспектиране, изпитване и складиране на машините,

— техническото досие, описано в приложение VII, част A, за един модел от всяка категория машини, предвидени в приложение IV, които той възнамерява да произвежда,

— документацията относно системата за качество,

— декларация в писмен вид, удостоверяваща, че същото искане не е депозирано пред друг нотифициран орган.

2.2. Системата за качество трябва да осигурява съответствието на машините с изискванията на настоящата директива. Всички елементи, изисквания и разпоредби, приети от производителя, трябва да фигурират в систематично и рационално организирана документация под формата на мерки, процедури и инструкции в писмен вид. Тази документация относно системата за качество трябва да позволява еднозначно тълкуване на процедурните мерки и мерките за осигуряване на качество като например програмите, плановете, учебниците и досиетата относно качеството.

Тя включва, по-специално, адекватно описание на:

— целите относно качеството, органиграмата, отговорностите и правомощията на кадрите по отношение на проектирането и осигуряване на качеството на машините,

— техническите спецификации по проектирането, включително стандартите, които ще бъдат приложени, а когато предвидените в член 7, параграф 2 стандарти не се прилагат напълно, средствата които ще се използват, за да бъдат спазвани съществените изисквания за безопасност и опазване на здравето на настоящата директива.

— техниките за инспектиране и проверка на проектирането, процесите и систематично извършваните дейности, които ще бъдат използвани по време на проектирането на машините, към които се прилага настоящата директива,

— съответните начини на производство, контрол и осигуряване на качеството, процесите и систематично извършваните дейности, които ще бъдат използвани,

▼B

— инспекциите и изпитванията, които ще бъдат извършени преди, по време и след производството, като се указва честотата на изпълнението им,

— досиетата, имащи отношение към качеството, като докладите от инспекциите и данните от изпитванията, данните от еталонираниятa и докладите относно квалификацията на използвания персонал,

— средствата, позволяващи контрол на осъществяването на желаното проектиране и качество на машините, както и реалното функциониране на системата за качество.

2.3. Нотифицираният орган прави оценка на системата за качество, за да определи дали тя съответства на изискванията, предвидени в точка 2.2.

Елементите на системата за качество, които съответстват на релевантния хармонизиран стандарт, се считат като отговарящи на съответните изисквания, предвидени в точка 2.2.

Екипът от одитори трябва да включва най-малко един член, който има опит при оценката на технологията, използвана в машините. Процедурата по оценяване включва посещение за инспектиране на инсталациите на производителя. По време на оценяването екипът от одитори извършва преглед на техническото досие, предвидено в точка 2.1, втори параграф, трето тире, за да се гарантира неговото съответствие с приложимите изисквания в областта на опазването на здравето и безопасността.

Решението се нотифицира на производителя или на неговия упълномощен представител. Това нотифициране съдържа заключенията от извършения преглед и мотивираното решение относно извършеното оценяване. Трябва да бъде предвидена процедура по обжалване.

2.4. Производителят се задължава да изпълни задълженията, произтичащи от системата за качество, така както тя е одобрена, и да следи тя да остава адекватна и да бъде реално прилагана.

Производителят или неговият упълномощен представител трябва да информира нотифицирания орган, който е одобрил системата за осигуряване на качеството, за всеки проект за нейното изменение.

Нотифицираният орган прави оценка на предложените промени и решава дали изменената система за качество продължава да отговаря на изискванията, предвидени в точка 2.2, или е необходимо да се извърши ново оценяване.

Той нотифицира своето решение на производителя. Това нотифициране съдържа заключенията от извършения преглед и мотивираното решение относно извършеното оценяване.

3. Упражняване на надзор в рамките на отговорността на нотифицирания орган

3.1. Целта на надзора е да се гарантира, че производителят изпълнява правилно задълженията, произтичащи от одобрената система за качество.

3.2. Производителят оторизира нотифицирания орган да има достъп за целите на инспектирането до местата на проектиране, производство, инспектиране, изпитване и складиране и му предоставя всяка необходима информация, по-специално:

— документацията относно системата за качество,

— досиетата, имащи отношение към качеството, предвидени в свързаната с проектирането част на системата за качество, като резултатите от анализите, изчисленията, изпитванията, и т. н.,

— досиетата, имащи отношение към качеството, предвидени в свързаната с производството част на системата за качество, като докладите от инспекциите и данните от изпитванията, данните от еталонираниятa, докладите относно квалификацията на използвания персонал, и т. н.

▼B

3.3. Нотифицираният орган извършва периодични одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата за качество; той предоставя доклад за извършения одит на производителя. Честотата на извършване на тези одити трябва да е такава, че да се провежда ново пълно оценяване веднъж на всеки три години.

3.4. Освен това нотифицираният орган може да извършва неочаквани посещения у производителя. Необходимостта от тези допълнителни посещения и тяхната честота ще бъдат определени въз основа на управлявана от нотифицирания орган система за контрол посредством посещения. По-специално в рамките на системата за контрол посредством посещения трябва да бъдат взети под внимание следните фактори:

— резултатите от предишните посещения за упражняване на надзор,

— необходимостта от контролиране на прилагането на корективните мерки,

— при необходимост специалните условия, свързани с одобряването на системата,

— значителните изменения в организацията на процеса, мерките или начините на производство.

По повод на тези посещения нотифицираният орган може при необходимост да извършва или да изисква да бъдат извършвани изпитвания, имащи за цел да проверят правилното функциониране на системата за качество. Той предоставя на производителя доклад относно посещението, както и доклад от изпитването, ако е извършено такова.

4. Производителят или неговият упълномощен представител трябва да предоставя на разположение на националните органи за период от десет години, считано от последната датата на производство:

— документацията, предвидена в точка 2.1,

— решенията и докладите на нотифицирания орган, предвидени в точка 2.4, трети и четвърти параграф, както и в точки 3.3 и 3.4.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

Минимални критерии, които трябва да се вземат предвид от държавите-членки при нотифициране на органи

1. Органът, неговият директор и персоналът, натоварен с провеждането на контролните изпитвания, не трябва да бъде проектант, производител, доставчик или монтажник на машините, които те проверяват, нито упълномощен представител на някое от тези лица. Те не могат да се намесват нито пряко, нито като упълномощени лица при проектирането, изработването, пускането в продажба или поддръжката на тези машини. Това не изключва възможността за обмен на техническа информация между производителя и органа.

2. Органът и неговият персонал трябва да извършват контролните изпитвания с възможно най-голяма професионална честност и възможно най-голяма техническа компетентност и трябва да не са подложени на никакъв натиск или стимул, по-специално от финансово естество, който би могъл да повлияе на тяхната преценка или на резултатите от извършвания от тях контрол, по-специално оказвани от лица или от групи лица, заинтересовани от резултатите от проверките.

3. За всяка категория машини, по отношение на които той е нотифициран, органът трябва да разполага с персонал, притежаващ технически познания и достатъчен подходящ опит за извършване на оценка на съответствието. Той трябва да притежава средствата, необходими за адекватното техническо и административно изпълнение на задачите, свързани с провеждане на проверките; той трябва също така да има достъп до съоръженията, които са необходими за провеждане на извънредните проверки.

4. Персоналът, натоварен с провеждането на проверките, трябва да притежава:

   — добро техническо и професионално образование,

   — задоволително познаване на предписанията относно изпитванията, които той извършва, и достатъчна практика при осъществяването им,

   — необходимите качества за съставяне на сертификатите, протоколите и докладите, които доказват извършените изпитвания.

5. Независимостта на персонала, натоварен с провеждането на проверките, трябва да бъде гарантирана. Заплащането на всеки от проверителите не трябва да зависи нито от броя на извършените от него изпитвания, нито от резултатите от тях.

6. Органът трябва да сключи застраховка гражданска отговорност, освен ако този риск се покрива от държавата-членка в съответствие с националното законодателство или освен ако държавата-членка поема пряката отговорност за изпитванията.

7. Персоналът на органа е задължен да опазва професионалната тайна по отношение на всичко, което му стане известно в процеса на изпълнение на задълженията си (освен по отношение на компетентните административни власти в държавата, в която той упражнява своите дейности) по силата на настоящата директива или на всяка друга разпоредба от националното законодателство, свързана с прилагането на директивата.

8. Нотифицираните органи вземат участие в координационните дейности. Те трябва също така да участват пряко или посредством свой представител в европейските дейности по стандартизация, или да правят така, че да бъдат информирани за състоянието на прилаганите стандарти.

9. Държавите-членки могат да вземат всички мерки, които считат за необходими, за да гарантират, че в случай че даден нотифициран орган преустанови своите дейности, информацията относно неговите клиенти ще бъде предадена на друг орган или че ще бъде предоставена на разположение на държавата-членка, която го е нотифицирала.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

Таблица за съответствие ([1])

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1
Член 1, параграф 1, буква а)	Член 2, букви а) и б)
Член 1, параграф 2, буква б)	Член 2, буква в)
Член 1, параграф 3	Член 1, параграф 2
Член 1, параграф 4	Член 3
Член 1, параграф 5	—
Член 2, параграф 1	Член 4, параграф 1
Член 2, параграф 2	Член 15
Член 2, параграф 3	Член 6, параграф 3
Член 3	Член 5, параграф 1, буква а)
Член 4, параграф 1	Член 6, параграф 1
Член 4, параграф 2, първа алинея	Член 6, параграф 2
Член 4, параграф 2, втора алинея	—
Член 4, параграф 3	—
Член 5, параграф 1, първа алинея	Член 7, параграф 1
Член 5, параграф 1, втора алинея	—
Член 5, параграф 2, първа алинея	Член 7, параграфи 2 и 3
Член 5, параграф 2, последна алинея	—
Член 5, параграф 3	Член 7, параграф 4
Член 6, параграф 1	Член 10
Член 6, параграф 2	Член 22
Член 7, параграф 1	Член 11, параграфи 1 и 2
Член 7, параграф 2	Член 11, параграфи 3 и 4
Член 7, параграф 3	Член 11, параграф 4
Член 7, параграф 4	Член 11, параграф 5
Член 8, параграф 1, първа алинея	Член 5, параграф 1, буква д) и член 12, параграф 1
Член 8, параграф 1, втора алинея	Член 5, параграф 1, буква е)
Член 8, параграф 2, буква а)	Член 12, параграф 2

([1]) Тази таблица показва връзката между частите от Директива 98/37/ЕО и частите от настоящата директива, които третират един и същ въпрос. Въпреки това не е задължително съдържанието им да е идентично.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Член 8, параграф 2, буква б)	Член 12, параграф 4
Член 8, параграф 2, буква в)	Член 12, параграф 3
Член 8, параграф 3	—
Член 8, параграф 4	—
Член 8, параграф 5	—
Член 8, параграф 6	Член 5, параграф 4
Член 8, параграф 7	—
Член 8, параграф 8	—
Член 9, параграф 1, първа алинея	Член 14, параграф 1
Член 9, параграф 1, втора алинея	Член 14, параграф 4
Член 9, параграф 2	Член 14, параграфи 3 и 5
Член 9, параграф 3	Член 14, параграф 8
Член 10, параграфи от 1 до 3	Член 16, параграфи от 1 до 3
Член 10, параграф 4	Член 17
Член 11	Член 20
Член 12	Член 21
Член 13, параграф 1	Член 26, параграф 2
Член 13, параграф 2	—
Член 14	—
Член 15	Член 28
Член 16	Член 29
Приложение I — Предварителна бележка 1	Приложение I — Общи принципи, точка 2
Приложение I — Предварителна бележка 2	Приложение I — Общи принципи, точка 3
Приложение I — Предварителна бележка 3	Приложение I — Общи принципи, точка 4
Приложение I, част 1	Приложение I, част 1
Приложение I, точка 1.1.	Приложение I, точка 1.1.
Приложение I, точка 1.1.1.	Приложение I, точка 1.1.1.
Приложение I, точка 1.1.2.	Приложение I, точка 1.1.2.
Приложение I, точка 1.1.2, буква г)	Приложение I, точка 1.1.6.
Приложение I, точка 1.1.3.	Приложение I, точка 1.1.3.
Приложение I, точка 1.1.4.	Приложение I, точка 1.1.4.
Приложение I, точка 1.1.5.	Приложение I, точка 1.1.5.
Приложение I, точка 1.2.	Приложение I, точка 1.2.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение I, точка 1.2.1.	Приложение I, точка 1.2.1.
Приложение I, точка 1.2.2.	Приложение I, точка 1.2.2.
Приложение I, точка 1.2.3.	Приложение I, точка 1.2.3.
Приложение I, точка 1.2.4.	Приложение I, точка 1.2.4.
Приложение I, точка 1.2.4., параграфи от 1 до 3	Приложение I, точка 1.2.4.1.
Приложение I, точка 1.2.4., параграфи от 4 до 6	Приложение I, точка 1.2.4.3.
Приложение I, точка 1.2.4., параграф 7	Приложение I, точка 1.2.4.4.
Приложение I, точка 1.2.5.	Приложение I, точка 1.2.5.
Приложение I, точка 1.2.6.	Приложение I, точка 1.2.6.
Приложение I, точка 1.2.7.	Приложение I, точка 1.2.1.
Приложение I, точка 1.2.8.	Приложение I, точка 1.1.6.
Приложение I, точка 1.3.	Приложение I, точка 1.3.
Приложение I, точка 1.3.1.	Приложение I, точка 1.3.1.
Приложение I, точка 1.3.2.	Приложение I, точка 1.3.2.
Приложение I, точка 1.3.3.	Приложение I, точка 1.3.3.
Приложение I, точка 1.3.4.	Приложение I, точка 1.3.4.
Приложение I, точка 1.3.5.	Приложение I, точка 1.3.5.
Приложение I, точка 1.3.6.	Приложение I, точка 1.3.6.
Приложение I, точка 1.3.7.	Приложение I, точка 1.3.7.
Приложение I, точка 1.3.8	Приложение I, точка 1.3.8.
Приложение I, точка 1.3.8 А	Приложение I, точка 1.3.8.1.
Приложение I, точка 1.3.8 Б	Приложение I, точка 1.3.8.2.
Приложение I, точка 1.4.	Приложение I, точка 1.4.
Приложение I, точка 1.4.1.	Приложение I, точка 1.4.1.
Приложение I, точка 1.4.2.	Приложение I, точка 1.4.2.
Приложение I, точка 1.4.2.1.	Приложение I, точка 1.4.2.1.
Приложение I, точка 1.4.2.2.	Приложение I, точка 1.4.2.2.
Приложение I, точка 1.4.2.3.	Приложение I, точка 1.4.2.3.
Приложение I, точка 1.4.3.	Приложение I, точка 1.4.3.
Приложение I, точка 1.5.	Приложение I, точка 1.5.
Приложение I, точка 1.5.1.	Приложение I, точка 1.5.1.
Приложение I, точка 1.5.2.	Приложение I, точка 1.5.2.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение I, точка 1.5.3.	Приложение I, точка 1.5.3.
Приложение I, точка 1.5.4.	Приложение I, точка 1.5.4.
Приложение I, точка 1.5.5.	Приложение I, точка 1.5.5.
Приложение I, точка 1.5.6.	Приложение I, точка 1.5.6.
Приложение I, точка 1.5.7.	Приложение I, точка 1.5.7.
Приложение I, точка 1.5.8.	Приложение I, точка 1.5.8.
Приложение I, точка 1.5.9.	Приложение I, точка 1.5.9.
Приложение I, точка 1.5.10.	Приложение I, точка 1.5.10.
Приложение I, точка 1.5.11.	Приложение I, точка 1.5.11.
Приложение I, точка 1.5.12.	Приложение I, точка 1.5.12.
Приложение I, точка 1.5.13.	Приложение I, точка 1.5.13.
Приложение I, точка 1.5.14.	Приложение I, точка 1.5.14.
Приложение I, точка 1.5.15.	Приложение I, точка 1.5.15.
Приложение I, точка 1.6.	Приложение I, точка 1.6.
Приложение I, точка 1.6.1.	Приложение I, точка 1.6.1.
Приложение I, точка 1.6.2.	Приложение I, точка 1.6.2.
Приложение I, точка 1.6.3.	Приложение I, точка 1.6.3.
Приложение I, точка 1.6.4.	Приложение I, точка 1.6.4.
Приложение I, точка 1.6.5.	Приложение I, точка 1.6.5.
Приложение I, точка 1.7.	Приложение I, точка 1.7.
Приложение I, точка 1.7.0.	Приложение I, точка 1.7.1.1.
Приложение I, точка 1.7.1.	Приложение I, точка 1.7.1.2.
Приложение I, точка 1.7.2.	Приложение I, точка 1.7.2.
Приложение I, точка 1.7.3.	Приложение I, точка 1.7.3.
Приложение I, точка 1.7.4.	Приложение I, точка 1.7.4.
Приложение I, точка 1.7.4., букви б) и з)	Приложение I, точка 1.7.4.1.
Приложение I, точка 1.7.4., букви а) и в) и от д) до ж)	Приложение I, точка 1.7.4.2.
Приложение I, точка 1.7.4., буква г)	Приложение I, точка 1.7.4.3.
Приложение I, част 2	Приложение I, част 2
Приложение I, точка 2.1.	Приложение I, точка 2.1.
Приложение I, точка 2.1., параграф 1	Приложение I, точка 2.1.1.
Приложение I, точка 2.1., параграф 2	Приложение I, точка 2.1.2.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение I, точка 2.2.	Приложение I, точка 2.2.
Приложение I, точка 2.2., параграф 1	Приложение I, точка 2.2.1.
Приложение I, точка 2.2., параграф 2	Приложение I, точка 2.2.1.1.
Приложение I, точка 2.3.	Приложение I, точка 2.3.
Приложение I, част 3	Приложение I, част 3
Приложение I, точка 3.1.	Приложение I, точка 3.1.
Приложение I, точка 3.1.1.	Приложение I, точка 3.1.1.
Приложение I, точка 3.1.2.	Приложение I, точка 1.1.4.
Приложение I, точка 3.1.3.	Приложение I, точка 1.1.5.
Приложение I, точка 3.2.	Приложение I, точка 3.2.
Приложение I, точка 3.2.1.	Приложение I, точки 1.1.7. и 3.2.1.
Приложение I, точка 3.2.2.	Приложение I, точки 1.1.8. и 3.2.2.
Приложение I, точка 3.2.3.	Приложение I, точка 3.2.3.
Приложение I, точка 3.3.	Приложение I, точка 3.3.
Приложение I, точка 3.3.1.	Приложение I, точка 3.3.1.
Приложение I, точка 3.3.2.	Приложение I, точка 3.3.2.
Приложение I, точка 3.3.3.	Приложение I, точка 3.3.3.
Приложение I, точка 3.3.4.	Приложение I, точка 3.3.4.
Приложение I, точка 3.3.5.	Приложение I, точка 3.3.5.
Приложение I, точка 3.4.	Приложение I, точка 3.4.
Приложение I, точка 3.4.1., параграф 1	Приложение I, точка 1.3.9.
Приложение I, точка 3.4.1., параграф 2	Приложение I, точка 3.4.1.
Приложение I, точка 3.4.2.	Приложение I, точка 1.3.2.
Приложение I, точка 3.4.3.	Приложение I, точка 3.4.3.
Приложение I, точка 3.4.4.	Приложение I, точка 3.4.4.
Приложение I, точка 3.4.5.	Приложение I, точка 3.4.5.
Приложение I, точка 3.4.6.	Приложение I, точка 3.4.6.
Приложение I, точка 3.4.7.	Приложение I, точка 3.4.7.
Приложение I, точка 3.4.8.	Приложение I, точка 3.4.2.
Приложение I, точка 3.5.	Приложение I, точка 3.5.
Приложение I, точка 3.5.1.	Приложение I, точка 3.5.1.
Приложение I, точка 3.5.2.	Приложение I, точка 3.5.2.
Приложение I, точка 3.5.3.	Приложение I, точка 3.5.3.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение I, точка 3.6.	Приложение I, точка 3.6.
Приложение I, точка 3.6.1.	Приложение I, точка 3.6.1.
Приложение I, точка 3.6.2.	Приложение I, точка 3.6.2.
Приложение I, точка 3.6.3.	Приложение I, точка 3.6.3.
Приложение I, точка 3.6.3., буква а)	Приложение I, точка 3.6.3.1.
Приложение I, точка 3.6.3., буква б)	Приложение I, точка 3.6.3.2.
Приложение I, част 4	Приложение I, част 4
Приложение I, точка 4.1.	Приложение I, точка 4.1.
Приложение I, точка 4.1.1.	Приложение I, точка 4.1.1.
Приложение I, точка 4.1.2.	Приложение I, точка 4.1.2.
Приложение I, точка 4.1.2.1.	Приложение I, точка 4.1.2.1.
Приложение I, точка 4.1.2.2.	Приложение I, точка 4.1.2.2.
Приложение I, точка 4.1.2.3.	Приложение I, точка 4.1.2.3.
Приложение I, точка 4.1.2.4.	Приложение I, точка 4.1.2.4.
Приложение I, точка 4.1.2.5.	Приложение I, точка 4.1.2.5.
Приложение I, точка 4.1.2.6.	Приложение I, точка 4.1.2.6.
Приложение I, точка 4.1.2.7.	Приложение I, точка 4.1.2.7.
Приложение I, точка 4.1.2.8.	Приложение I, точка 1.5.16.
Приложение I, точка 4.2.	Приложение I, точка 4.2.
Приложение I, точка 4.2.1.	—
Приложение I, точка 4.2.1.1.	Приложение I, точка 1.1.7.
Приложение I, точка 4.2.1.2.	Приложение I, точка 1.1.8.
Приложение I, точка 4.2.1.3.	Приложение I, точка 4.2.1.
Приложение I, точка 4.2.1.4.	Приложение I, точка 4.2.2.
Приложение I, точка 4.2.2.	Приложение I, точка 4.2.3.
Приложение I, точка 4.2.3.	Приложение I, точки 4.1.2.7. и 4.1.2.8.2.
Приложение I, точка 4.2.4.	Приложение I, точка 4.1.3.
Приложение I, точка 4.3.	Приложение I, точка 4.3.
Приложение I, точка 4.3.1.	Приложение I, точка 4.3.1.
Приложение I, точка 4.3.2.	Приложение I, точка 4.3.2.
Приложение I, точка 4.3.3.	Приложение I, точка 4.3.3.
Приложение I, точка 4.4.	Приложение I, точка 4.4.
Приложение I, точка 4.4.1.	Приложение I, точка 4.4.1.

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение I, точка 4.4.2.	Приложение I, точка 4.4.2.
Приложение I, част 5	Приложение I, част 5
Приложение I, точка 5.1.	Приложение I, точка 5.1.
Приложение I, точка 5.2.	Приложение I, точка 5.2.
Приложение I, точка 5.3.	—
Приложение I, точка 5.4.	Приложение I, точка 5.3.
Приложение I, точка 5.5.	Приложение I, точка 5.4.
Приложение I, точка 5.6.	Приложение I, точка 5.5.
Приложение I, точка 5.7.	Приложение I, точка 5.6.
Приложение I, част 6	Приложение I, част 6
Приложение I, точка 6.1.	Приложение I, точка 6.1.
Приложение I, точка 6.1.1.	Приложение I, точка 4.1.1., буква ж)
Приложение I, точка 6.1.2.	Приложение I, точка 6.1.1.
Приложение I, точка 6.1.3.	Приложение I, точка 6.1.2.
Приложение I, точка 6.2.	Приложение I, точка 6.2.
Приложение I, точка 6.2.1.	Приложение I, точка 6.2.
Приложение I, точка 6.2.2.	Приложение I, точка 6.2.
Приложение I, точка 6.2.3.	Приложение I, точка 6.3.1.
Приложение I, точка 6.3.	Приложение I, точка 6.3.2.
Приложение I, точка 6.3.1.	Приложение I, точка 6.3.2., параграф 3
Приложение I, точка 6.3.2.	Приложение I, точка 6.3.2., параграф 4
Приложение I, точка 6.3.3.	Приложение I, точка 6.3.2., параграф 1
Приложение I, точка 6.4.1.	Приложение I, точки 4.1.2.1., 4.1.2.3. и 6.1.1.
Приложение I, точка 6.4.2.	Приложение I, точка 6.3.1.
Приложение I, точка 6.5.	Приложение I, точка 6.5.
Приложение II, части А и Б	Приложение II, част 1, точка А
Приложение II, част В	—
Приложение III	Приложение III
Приложение IV.A.1 (от точка 1.1 до точка 1.4)	Приложение IV.1 (от точка 1.1. до точка 1.4)
Приложение IV.A.2	Приложение IV.2
Приложение IV.A.3	Приложение IV.3
Приложение IV.A.4	Приложение IV.4 (точки 4.1 и 4.2)
Приложение IV.A.5	Приложение IV.5

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение IV.A.6	Приложение IV.6
Приложение IV.A.7	Приложение IV.7
Приложение IV.A.8	Приложение IV.8
Приложение IV.A.9	Приложение IV.9
Приложение IV.A.10	Приложение IV.10
Приложение IV.A.11	Приложение IV.11
Приложение IV.A.12 (първо и второ тире)	Приложение IV.12 (точки 12.1 и 12.2)
Приложение IV.A.12 (трето тире)	—
Приложение IV.A.13	Приложение IV.13
Приложение IV.A.14, първа част	Приложение IV.15
Приложение IV.A.14, втора част	Приложение IV.14
Приложение IV.A.15	Приложение IV.16
Приложение IV.A.16	Приложение IV.17
Приложение IV.A.17	—
Приложение IV.B.1	Приложение IV.19
Приложение IV.B.2	Приложение IV.21
Приложение IV.B.3	Приложение IV.20
Приложение IV.B.4	Приложение IV.22
Приложение IV.B.5	Приложение IV.23
Приложение V, точка 1	—
Приложение V, точка 2	—
Приложение V, точка 3, първа алинея, буква а)	Приложение VII, част А, точка 1, първа алинея, буква а)
Приложение V, точка 3, първа алинея, буква б)	Приложение VII, част А, точка 1, първа алинея, буква б)
Приложение V, точка 3, втора алинея	Приложение VII, част А, точка 1, втора алинея
Приложение V, точка 3, трета алинея	Приложение VII, част А, точка 3
Приложение V, точка 4, буква а)	Приложение VII, част А, точка 2, втора и трета алинея
Приложение V, точка 4, буква б)	Приложение VII, част А, точка 2, първа алинея
Приложение V, точка 4, буква в)	Приложение VII, част А, въведение
Приложение VI, точка 1	Приложение IX, въведение
Приложение VI, точка 2	Приложение IX, точки 1 и 2

▼B

Директива 98/37/ЕО	Настояща директива
Приложение VI, точка 3	Приложение IX, точка 3
Приложение VI, точка 4, първа алинея	Приложение IX, точка 4, първа алинея
Приложение VI, точка 4, втора алинея	Приложение IX, точка 7
Приложение VI, точка 5	Приложение IX, точка 6
Приложение VI, точка 6, първо изречение	Приложение IX, точка 5
Приложение VI, точка 6, второ и трето изречение	Член 14, параграф 6
Приложение VI, точка 7	Приложение IX, точка 8
Приложение VII, точка 1	Приложение XI, точка 1
Приложение VII, точка 2	Приложение XI, точка 2
Приложение VII, точка 3	Приложение XI, точка 3
Приложение VII, точка 4	Приложение XI, точка 4
Приложение VII, точка 5	Приложение XI, точка 5
Приложение VII, точка 6	Приложение XI, точка 6
Приложение VII, точка 7	Приложение XI, точка 7
Приложение VIII	—
Приложение IX	—